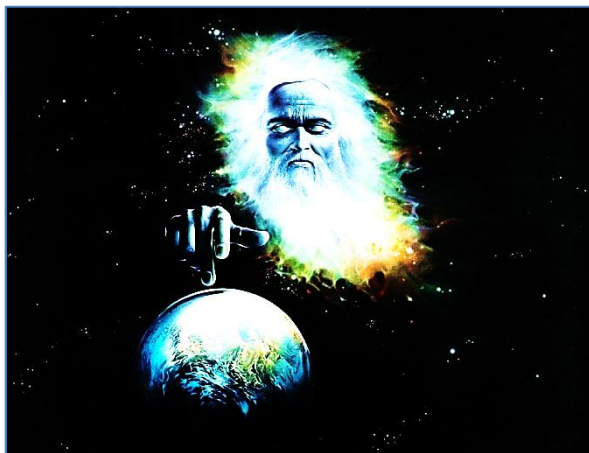

CAPIT.I - TRADIȚII AFRICANE

A.-TRADIȚII AFRICANE VECHI – CE STIM DESPRE CULTURA AFRICANILOR?

Shishi – Leii Vietii Sau Ai Mortii – Al Sase-Lea Mileniu – Anul Jubileului
Ce urmeaza este o prezentare a unor concepte precum: Shishi (a sasea in ebraica), Jubileu (sarbatoarea cinzecimii), Calendarul evreiesc, Leii in mitologia asiatica sau Geneza lumii. Evreii m-au starnit, crestinii au pus paie pe foc, asiaticii m-au impresionat, iar in final concluzia e urmata de multe intrebari, unele chiar retorice!

"Nimeni nu este în măsură , dacă nu cunoaște cu adevărat trăirea individuală, să convingă pe altul că ea există. Doar cuvântul – oricât de bine intenționat ar fi el – nu va convinge niciodată pe nimeni." C.G.Jung

De ce suntem în anul 5778?

Evreii numără anii de când a făcut Dumnezeu lumea și până azi, potrivit scrierilor/documentelor vechi/sacre unde se specifică asta: Talmud și Kabbalah.

Anii evreiești se numără în cicluri de câte 7, unde mereu al șaptelea este considerat anul de odihnă (Șmita în ebraică). La fiecare sfârșit de 7 ani x 7 ori, adică în perioada anului 49 spre 50, se consideră a fi anul jubileu, anul agricol, anul bucuriei, anul în care se culeg roadele.

Este foarte important să înțelegem acest ciclu cu această adnotare a sărbătoririi jubileului, pentru că mai departe povestea devine mult mai încâlcită. Religiiile și tradițiile se încurcă ori se impleticesc aproape paradoxal! Evreii nu mai sărbătoresc anul jubileului evreiesc cam de când au fost exilați

din țară lor. Dar nu cu mai mult de 150 î.Hr., această sărbătoare se ținea periodic.

Comparativ cu ce sărbătoreau evreii din 50 în 50 de ani, creștinii au Rusaliile ca și corespondent al filozofiei numărului 50. Ziua Cinzecimii a creștinilor ortodocși se sărbătorește în a 50 -a zi după Paști. Anul Cinzecimii evreiești se sărbătorește după al 49-lea an de la începutul a 7 ani sabatici (adică după 7 "Șmita").

Suntem în anul 5778 (26 septembrie 2017 – 18 septembrie 2018) pentru că evreii au început să numere anii de la ziua Creației până azi, astfel:

Din prima zi, când Dumnezeu a început să facă lumea, și până la Abraham (îl mai știm sub numele de profetul Avraam), trecuseră 2000 de ani (40 de jubilee).

De la Abraham și până la prima venire, trecuseră încă 2000 (tot 40 de jubilee).

Se consideră că se vor respecta ciclurile sacre și până la a două venire tot 2000 vor trece, adică încă 40 de jubilee.

Anul jubileului – cinzecimii – sărbătoarea bucuriei – rusaliile. $2000 + 2000 + 2000 = 6000$ de ani (nu că este greu de calculat mental, dar să fie scris); $40 + 40 + 40 = 120$ de jubilee (Geneza 6:3) Dar Domnul Dumnezeu a zis: "Nu va rămâne Duhul Meu pururea în oamenii aceștia, pentru că sunt numai trup. Deci zilele lor să mai fie o sută douăzeci de ani!"

Pot fi o coincidență cele 120 de cinzecimi biblice alături de cei 120 de ani din Geneza? Pe cât de temătoare pare a fi această ultima zi a oamenilor, anul 6000, pe atât de interesantă este alegoria informațiilor, comparând termenii găsiți în mai multe credințe și culturi.

Etimologia cuvântului jubileu îl punctează că fiind un derivat al rădăcinii din limbile proto-indo-europene unde "ju-" este un răsunet/strigat de bucurie. Scrierile etimologice nu sunt clare cu privire la originea cuvântului jubileu, dar regăsim același înțeles în greacă (iuzo – răsunet) sau irlandeză (ilach – țipat de victorie). Putem totuși concluziona că termenul ebraic ce definește sărbătoarea bucuriei, anul 50 după 7 ani de odihnă (ciclu de 7 ani sabatici), este un termen împrumutat din limbile indo-europene.

Shishi – ciclul de un mileniu în care suntem, anul evreiesc 5778.

Continui alegoria prezentându-va pe scurt perioadele de o mie de ani evreiești:

0 – 1000 = Rishon (Duminică)

1000-2000 = Sheni (Luni)
2000-3000 = Shleshi (Marți)
3000-4000 = Revi (Miercuri)
4000-5000 = Chamishi (Joi)
5000-6000 = Shishi (Vineri)
6000-7000 = Shabat (Sâmbătă)

Când este a șaptea zi în care s-a odihnit Creatorul?

Zilele săptămânii nu sunt doar simple cuvinte dedicate unei zile. Numele zilelor sunt chiar denumiri pentru aceste perioade din seriile de câte 7. Nu cunosc limba ebraică dar cred că aceste denumiri înseamnă prima, a doua, a treia și tot așa. Zic asta pentru că de exemplu Rishon LeZion este unul dintre cele mai mari orașe din Israel, numele traducându-se Primul în Zion. Corespondentul termenului Shabat este clar Sâmbătă (chiar formă lor este asemănătoare, că să nu mai zicem de pronunție). Aici aș sublinia ipocrită diferența între ziua de odihnă a unor culte creștine, unde ba e duminică, ba e sâmbătă. Luându-ne după cei care păstrează cele mai vechi informații despre aceste aspecte, e sâmbătă ultima zi din cele șapte, numită alegoric ziua de odihnă. Cercetând despre a 7 a zi, putem găsi corespondențe evidente în filozofia alchimică ori chiar în culturi mai vechi decât creștinismul. Toate astea pentru că importantă celei de a șaptea zi chiar ne este dată de profeția creștină.

Totuși ce vreau să reținem este perioada în care ne aflăm potrivit calendarului evreiesc.

Suntem în anul 5778, deci în perioada Shishi, al șaselea mileniu, deci urmează sabatul milenar!

Îmi place cum sună acest cuvânt. Pronunțat în ebraică e fix „șiși”, un cuvânt cu o etimologie atât de bogată încât m-am minunat enorm de cele aflate.

Încă o dată evreii mă puntează în altă cultură. Spuneam mai sus de jubileu (imaginandu-mi strigătul de bucurie a celor ce sărbătoresc), anul bucuriei evreiesc, anul agricol, anul în care se culeg roadele și treci întrun ciclu de muncă cu odihnă o dată la fiecare 6. Ei bine, ultima zi de muncă, a șasea, adică ziua Shishi, ar putea fi numită ziua care anunță bucuria odihnei. Te gândești în a șasea zi din săptămâna, că vine a șaptea zi, ultima, și dacă la început de sfârșit de săptămâna nu te-ai încetinit din lucru, cel puțin în a șaptea simți pauză, simți bucuria odihnei. Nu fac degeaba această alegorie, ci pentru că

bucuria odihnei este o idee sugerată de termenul Shishi! Să va zic de ce...

Leii Shishi

În credințele asiatice, Shishi este un animal mitologic (adică vechi ca și originea credinței evreiești, sau poate chiar mai vechi). În mitologia asiatică, Shishi este adesea personificat simbolic sub imaginea a doi lei.

Leii Shishi mai sunt numiți și Leii lui Buddha sau Leii păzitori. Cunoscuți sub numele de Fu și Foo, Leii Shishi chiar au legătură directă cu sărbătoarea bucuriei. La sfârșit de an în China se practică dansul ShiShi, un dans ritualic în care un om sau mai mulți îmbracă un costum cu cap de leu, și dansează cu bucurie și pentru protecție, noroc și bunăstare în noul an. Revenind la mitologia despre cei doi lei ShiShi, în China, cei doi sunt mereu reprezentați ca o pereche. Sunt folosiți pentru că se zice că au puterea de a proteja casa și pe cei ce locuiesc în ea dacă sunt poziționați pe lângă casă. În iconograma Shishi, masculul este localizat în partea stânga, înfățișat cu o bilă, iar femelă în partea dreapta, înfățișată jucându-se cu un cub. Uneori îi găsim pe cei doi reprezentați fie cu gură întredeschisă, fie unul cu gură închisă, fie amândoi cu gură închisă, fie cu gură între deschisă și cu o perlă în ea.

În India, Leii Shishi sunt reprezentați cu gura ușor deschisă. Se spune că vocea leului mascul pronunță sunetul A, iar femelă sunetul M. Împreună, cei doi lei Shishi pronunță cuvântul sacru OM sau AUM (cum se pronunță).

În Japonia, Leii Shishi sunt numiți Koma-Inu. Ei sunt reprezentați ca fiind niște animale jucăușe, dar și feroși gardieni ai copiilor. Sunt adesea poziționați afară pentru a proteja de rău casa unde sunt copii.

În cultură japoneză, masculul se consideră că inhalează și că reprezintă viața, iar femela expirând, reprezintă moartea. Asta ar putea explica de ce ShiShi este un motiv popular pentru kimono-uri, unde în general este reprezentat masculul singur.

Mileniul Shishi – Vineri – 6 – Ultima zi de muncă – Leii gardieni

Nu știi dacă sesizați legătura, dar vreau să pun această întrebare: De ce anume ai cea mai multă nevoie când te odihnești?

Ce zici de doi Shishi care să îți ofere pază și protecție, dar și ajutor sau forță vitală, ca să mai ajungi o dată cu bine în ziua de odihnă, adică în următoarea a șaptea zi?

Acest ciclu de $7 \times 7 \times 7 \times 7 \times 7 \times \dots$ infinit de 7 ori mi se pare că are legătură cu simbolul de geometrie sacră Sămânța Vieții ce stă la originea formării Florii Vieții. Însăși moleculele când se divizează, mă uimesc cum, ordonate, respectă divizarea celulară în clucluri de câte 7. Eu cred că numerele cu observația au mers împreună din capul locului.

Primii oameni au numărat zilele, cu o grilă inspirată divin, din 7 în 7, dar nu pentru că spune Biblia în Geneza că Dumnezeu ne-a făcut în 6 zile apoi în ziua a 7 a S-a odihnit!

Cei doi lei Shishi

Cel puțin dacă ne luăm după evrei, Dumnezeu nici nu a terminat lumea! El încă e în a șasea zi, el încă creează lumea! Dacă după ce trece mileniul Shishi, adică după anul 6000 potrivit calendarului evreiesc și 2240 potrivit calendarului actual (gregorian), urmează Shabbat, sabatul, "ziua" în care Dumnezeu s-a odihnit, oare cum va fi dacă până atunci a muncit? După ce trec cei 7000 de ani, Dumnezeu o ia de la capăt, nu? Universul pare că așa funcționează, după 7 vine 7 apoi iar 7 și tot așa. Se schimbă elementele, în context, dar ele joacă același rol, au aceeași

acțiune, se manifestă sub aceeași forță.

Totuși, de ce ni se spune că Dumnezeu a creat lumea, iar apoi a 7 a zi s-a odihnit (la timpul trecut), când de fapt el nu a terminat cu lumea. Deci el încă nu s-a odihnit?

După această incursiune în tainele minții care cercetează, rămân totuși cu 3 întrebări esențiale încă fără răspuns:

Cum au ajuns evreii să numesca a șasea, shishi?

De ce la fiecare 49 de ani, al 50-lea, jubileul, cel sărbătorit cu bucurie, îi zice jubileu?

De ce în Asia Shishi sunt 2 lei sărbătoriți cu bucurie la finele anului, adică de Anul Nou?

Anul 6000 Pacea universală este una dintre temele epocii mesianice în iudaism, așa cum se arată în sculptura Let Us Beat Swords into Plowshares realizată de realistul socialist Yevgeny Vuchetich, Colecția de Artă a Națiunilor Unite.

Mișcări

Iudaism Nazarinean (mișcare religioasă)

Sfeșnicul Menora (simbol al iudaicilor nazari-neni)

Credincioșii din Iudaism Nazarinean, în prezent, autoproclamați evrei nazarineni sunt o nouă mișcare religioasă este parte dintr-o religie antică, monoteistă, precreștină numită Iudaism Târziu care, la fel ca Iudaismul Conservator face parte din Iudaismul Timpuriu, care practică o formă de iudaism mesianic cu unele trăsături ale iudaismului rabinic tradițional, considerat de detractorii

săi restaurarea unei secte a cărei membrii pretind a fi urmașii autentici ai lui Ieșua ben Iosif. Ei îl văd pe Ieșua ben Iosif ca pe Mașiach, și nu cred în doctrine creștine ca trinitate ci cred în Tora³ și Tanach⁴.

Cu toate acestea, membrii acestui grup neagă latinizarea comună a numelui lui Iisus, considerând că este de origine păgână și Isus este tradus greșit.

Membrii acestui grup practică o formă monoteistă de religie. Și ei se consideră adevăratul popor al Israelului, nu numai în sens mistic, ci biologic și istoric. Dar nazarinanii nu fac parte din poporul evreu și nici nu fac parte din iudaismul rabinic sau ortodox. Mișcarea modernă a nazarinanilor corespunde unor grupuri de descendenți ai poporului amerindian care au studiat limba ebraică și pretind că respectă preceptele Torei. Sunt distribuite în Statele Unite, Venezuela, Cuba, Mexic, Spania, Columbia, Argentina și în Țara Israel . Nazarinanii acționează ca

³ **Tora (Thora)**, cartea sacră a evreilor; Pentateuhul. Cuprinde, în sens mai larg, și cărțile profetice și hagiografele. După concepția rabinică, Tora este și un fel de ființă divină, așa cum consideră și musulmanii Coranul.

⁴ TaNaKh sau Tanac este Biblia Ebraică, colecția canonică de texte evreiești, care totodată este sursa textuală pentru cea mai mare parte a Vechiului Testament creștin.

misionari în încercarea lor de a atrage la credința lor evrei și creștini autentici.

Nazarinenii încearcă să-și justifice presupusa reminiscentă și originea istorică, citând din Noul Testament cartea Faptele Apostolilor 24:5, unde primii iudeo-creștini au fost supranumiți „nazarineni” în secolul I d.Hr., fiind contemporan cu timpul fariseilor și saducheilor.

Nazarinenii au unele diferențe ideologice și teologice, cu evreii catolici și cu evreii mesianici .

Judaismul Mesianic

Evreii mesianici se prezintă uneori ca evrei haredim⁵. Mesianicii pornesc de la un nume bazat pe fonetica ebraică a lui Iehoșua, Ioșua sau Ieșua. Pe lângă evreii iudaici mesianici care nu au deosebiri față de iudaicii nazarineni, aceștia cred că evreii mesianici care sunt un sub-grup al altei religii cum ar fi Creștinismul Protestant îl leagă pe profetul Iosua cu Dumnezeuul Vechiului Testament, sugerând că personajul respectiv este Dumnezeu însuși întrupat, probabil spunând că ei cred în Tora și Tanach, pe care le urmează sub propria lor interpretare și înțelegere bazată pe Învățăturile religioase ale Judaismului mesianic și scripturile Noului Testament, pe care le împărtășesc bisericilor protestante, afirmă, totodată, că această carte este parte a revelației divine. Cu toate acestea, o mare parte din scrierile sale sunt legate de literatura catolică. Liturgia mesianică nu se bazează strict pe iudaismul rabinic, ci încorporează unele texte diverse din creștinismul evanghelic.

Judaismul Nazarinean

Nazarinenii nu cred în Trinitate, ei cred că Iisus din Nazaret a fost o ființă umană, ei cred în Tora și Tanah. Ei urmează și interpretează învățăturile religioase ale Vechiului Testament, împreună cu scripturile Noului Testament. Biblia este cartea sacră a iudaicilor nazarineni. Nazarinenii încearcă să dea scripturilor sacre un sens strict ebraic, în ciuda faptului că respectiva carte a fost scrisă în greacă elenistică. Nazarinenii folosesc în mod obișnuit cuvinte ebraice în practicile lor religioase. Liturgia nazarineană se bazează pe aplicarea celor patru Evanghelii și a Torei, conform interpretării rabinului Iehoșua din Nazaret. Liderii religioși ai nazarinenilor sunt numiți komerim sau rabini

⁵ Concepție sociologică în care se preconiza ridicarea stării materiale și culturale a satului prin activitatea extrașcolară a învățătorilor.

Nazarinenii sunt prieteni ai neamurilor și ai dreptilor dintre neamuri. Nazareenii urmează învățăturile și preceptele Torei, așa cum a făcut profetul și învățătorul Iisus din Nazaret.

Nazarinenii sunt membrii unui grup religios iudaizant și pretind că sunt ucenicii lui Iisus din Nazaret. Ei susțin, totodată, că mișcarea lor își are originea în secolul I în Eretz Israel. Ei pretind că îl urmează pe Mesia evreu (Mașiach) și că păstrează respectarea Torei. Ei îl recunosc și îl acceptă pe Iisus Hristos (Iisus din Nazaret) și consideră că Iisus a fost un mare rabin și un evreu bun. Ei nu se consideră creștini protestanți, deoarece cred că creștinismul a fost elenizat, dar aleg să urmeze același canon al scripturii creștine, precum și dogmele pe care creștinii evanghelici și catolicii le respectă cu privire la profetul Iisus.

Filozofie

Filozofie iudaică Filosofia iudaică in evul mediu

Solomon ibn Gabirol
de France Farago

Zece secole după Philon din Alexandria, gândirea iudaică, în contact cu civilizația musulmană, a fost reasezată în fața tradiției filosofice, împrumutul pe care ea l-a făcut atunci din neoplatonism și din aristotelism nu era de la sine înțeles: cum am văzut (cf. volumul 1, Gândirile fondatoare), geniul ebraic se exprimă într-o limba care sustrage gândirea abstracției. Dialectica nondiscursiva, care îi este proprie, pleacă totdeauna de la plenitudinea concretului pentru a ne impune universalitatea realului, fără suportul nici unui fel de ordini logice formale. Legată de limba că vocea de

cuvânt, ea nu s-a afirmat că un sistem pur speculativ, ci că o revelație profetică, amintind oamenilor rătăciți normă etică de justiție și de iubire. Supunerea față de Lege este inima iudaismului, și niciodată gândirea nu este disociată de viață, în sânul lui. Antropologia talmudică pe care s-a grefat expresia filosofică este fidelă acestei viziuni unificatoare: ea îi cere omului — chiar și filosofului — să nu fie niciodată altceva decât un om-în-act.

După catastrofele naționale din 70 (distrugerea Templului din Ierusalim) și din 135 (înfrângerea ultimei revolte evreiești împotriva Romei), evreii învinși, fără stat și fără templu, exilați până și pe pământul lor, ori mergând să alimenteze diaspora deja foarte veche, au recapitulat în Talmudurile din Ierusalim și

din Babilon tradițiile lor orale (Mishna și Gemara, cuvinte care amândouă vor să însemne învățământ), au salvat din sistemul distrus tot ceea ce a devenit iudaismul din exil: halakha, cod de viață și de acțiune, și haggada, doctrina intelectuală și spirituală. Moștenitoare a gândirii biblice, gândirea talmudică, după ce și-a luat avânt la începutul erei noastre, a generat, printr-o anumită aplecare asupra ei însasi, metodele sale de raționament și de exegeza specifice (cf. A. Chouraqui, *La Pensie juive*, pp. 36-41), ceea ce a permis evreilor să supraviețuiască atunci când, în secolul al VII-lea, s-au văzut confrunțați cu civilizațiile arabă și creștină. Pe pământul islamului, situația evreilor a fost înfloritoare între 900 și 1200, arabă a devenit limba lor savantă (aproape toate marile opere filosofice iudaice au fost scrise în arabă). De la arabi, gânditorii evrei au împrumutat metode discursive care pâna atunci au fost aproape străine iudaismului tradițional, mai ales kalamul, care înseamnă „discurs despre Dumnezeu”, „teologie”, studiu al „realității profunde a credinței” (Ghazalî), „intelență a credinței”. (Israel vorbea cu Dumnezeu, îl invoca, dar nu avea obiceiul de a vorbi despre El, al cărui Nume era nepronunțabil).

Putem spune, că filosofii arabi și creștini, colaterali și contemporani 949u2021j , că gândirea Evului mediu este o tentativă de a concilia credință și rațiunea, de a reflectă asupra raportului lor.

1. Saadia Gaon (882-942) și teologia rațională

Acesta este primul și cel mai vestit dintre teologii evrei inspirați de kalam, cu o preferință pentru versiunea să raționalistă mu'tazilita, destul de apropiată de poziția iudaică prin tratamentul sau riguros și fără compromis al conceptului unității lui Dumnezeu și, totodată, prin afirmarea liberului arbitru. Saadia a tradus Biblia în arabă, eliminând din traducerea să orice idee de antropomorfism, mergând în linie dreapta pe urmele versiunii arameene a Bibliei lui Onkelos.

Interogația filosofică a lui Saadia pleacă de la problema „dublei credințe”, cu alte cuvinte, a raportului dintre rațiune și revelație. Teoria dublei credințe este întemeiată pe epistemologia lui Aristotel, pe care Saadia o preia integral: la cunoașterea imediată prin senzații și intuiție a primelor principii și la cunoașterea științifică derivată, el adaugă un al patrulea tip de cunoaștere: „adevărată tradiție”, adică Biblia și tradiția orală, al căror adevăr reiese, după el, atât din primele principii (indemonstrabile) cât și din cunoașterea derivată (ale cărei propoziții

pot fi demonstrate de rațiune). Credință poate deci să fie faptul acela „care crede prin tradiție” sau „care crede prin speculație și înțelegere”. Afirmând că aceste două tipuri de credință sunt de o perfecțiune egală, el întemeiază legitimitatea exegezei filosofice a Scripturii. Polemica sa împotriva karaismului (curent care respinge tradiția orală, adică Talmudul) îi permite să-și explicitizeze metoda, ostilă față de aceia care se opun aplicării rațiunii la studiul Scripturii. Rațiunea își este suficientă pentru ca să-i apară, în evidență lor, adevărul metafizic fundamental al revelației și exigențele sale morale. Dar de ce două forme distincte de adevăr? De ce revelația, dacă rațiunea este capabilă să-și apropie adevărul? Pentru Saadia, ca și pentru Philon, Maimonide sau, mai târziu, într-un mod foarte diferit, Spinoza, iar apoi Mendelssohn, care se recunosc toți în 89.

Numai aceia care au răgazul sau vocația de a se consacra speculației au privilegiul de a accede la credința rațională. Cei care nu au această posibilitate trebuie să se mulțumească cu o credință primită prin tradiție, de aceeași valoare și cu un merit egal. Dacă Saadia concede că antropomorfismele aplicate lui Dumnezeu în Biblie au avut la început un scop educativ, fiind destinate unui popor încă insuficient luminat, el se dedică cu hotărâre purificării ideii de Dumnezeu, mai ales în a sa Carte a credințelor și a opiniilor.

2. Neoplatonicienii

2.1. Neoplatonismul Iudaic: Isaac Israel! (cca 850-950)

Dacă Saadia Gaon merge pe căile rațiunii, el o face pentru a servi teologia. Isaac Israeli este primul „filosof iudaic medieval”. Celebru mai ales ca medic, cărțile sale cele mai importante sunt Cartea definițiilor și Cartea elementelor. Influența sa asupra gânditorilor care au venit în urma lui a fost limitată, însă el este interesant prin aceea că opera lui inaugurează ceea ce va fi cadrul filosofic al gândirii literaților evrei din secolele al XI-lea și al XIII-lea: un neoplatonism adesea vulgarizat și totdeauna remaniat în urma trecerii lui prin islam, pe de o parte, și prin inserția, pe de altă parte, a conceptelor aristotelice utilizate mai ales cu scopul de a încerca să exprime filosofic noțiunea de creație, absolut centrală și ireductibilă în iudaism. În acest fel se combină, în gândirea sa, ideea ebraică a creației (act al „voinței divine”) și ideea neoplatonica de emanație (acțiune necesară și nonvoluntară). Dumnezeu creează materia primă și forma primă, noțiuni împrumutate de la corpusul aristotelic. Introducerea în esența lui Dumnezeu a

puterii și a voinței, și crearea materiei (iar în consecință bunătatea Sa) sunt punctele de ruptură, prin excelență, între întreaga gândire moștenită de la elenism și iudaism, într-adevăr, pentru Plotin „materia este o umbră” și pe această umbră lumea sensibilă apare sub formă de „imagini, pure aparențe” (Eneade, VI, 3, 8). Neoplatonismul frapează materia cu o bănuială de irealitate: ea este neființă, fantoma „veritabilă minciună”, pe când Dumnezeu lui Israel se folosește de ea pentru a-l face pe om după chipul său! După ce a precizat finalitatea imanentă principiului creator (voința) și eficiența impulsului dinamic revigorant pe care Dumnezeu îl imprimă prin puterea Sa formatoare, Israeli recurge la conceptul neoplatonician de emanație pentru a explica desfășurarea creației. Din Intellect emană sufletul și din partea inferioară a sufletului emană sfera cerească, careia îi este inerentă natura. Regăsim, așadar, o viziune ierarhizată a lumii care pornește de la lumina esențială ce caracterizează Intellectul. Desigur, cu cât se îndepărtează această lumină de sursa sa, cu atât ea devine evanescentă⁶; dar, chiar invizibilă, lumina iriază până și opacitatea materiei, traversează densitatea corpurilor și le leagă de sursa strălucitoare și perfectă a Intelectului. Această „metafizică a luminii”, care călăuzește mersul sufletului spre sursa din care provine, converge cu ideea ebraică a „Creației care cântă gloria cerului”.

2.2. Solomon Ibn Gabirol (10217-1058?)

Născut la Malaga, el a trăit mai ales la Saragosa, în Spania, care a devenit, începând cu el, centrul filosofiei iudaice. El a fost, totodată, poet (Coroana regală) și filosof. Lucrarea sa pur filosofică, Izvorul vieții, care tratează despre cunoașterea esenței prime, adică despre Dumnezeu, scop ultim al vieții omului, este capodopera neoplatonismului iudaic, dar în loc să plece de la Unu pentru a descinde spre sensibil, atribuind mereu mai puțină perfecțiune ipostazelor inferioare, Gabirol, considerând că inferiorul este totdeauna imaginea superiorului, se ridică treaptă cu treaptă de la material la spiritual spre izvorul vieții, de la sensibilul imediat spre profunzimea lucrurilor. Tendința originară a neoplatonismului a constat în a mediatiza, atât cât era posibil, tranziția de la unu la multiplu și în a face să derive din unitatea absolută numai o singură esență, continuând minimul de multiplicitate necesară unei forme emanate de

⁶ Care se pierde, care dispare treptat.

necon condiționat. În ceea ce îl privește, Gabirol face să provină imediat de la Dumnezeu dualitatea materiei și a formei, a căror compunere stă la baza a tot ceea ce este creat, generarea fiind trecerea de la materie ca posibilitate la formă ca act. Originalitatea lui Ibn Gabirol constă în a afirma prezența materiei ca substrat al diferențierii aduse de formă la toate nivelurile existenței, inclusiv în inteligibil: există o materie corporală și o materie spirituală. Numai Creatorul etern este lipsit de materie, care este lăcașul schimbării. Această afirmație originală a avut o influență profundă asupra multor teologi creștini din Evul mediu, și mai ales asupra franciscanilor. Cu toate acestea, dacă voința, intermediară între Dumnezeu și creație, pune toate lucrurile în mișcare, creativitatea divină nu este arbitrară, ci supusă unor legi imanente esenței înseși a lui Dumnezeu. Identificarea, frecvență a voinței (grație căreia lumea are o regulă) cu înțelepciunea și cuvântul divin,*pe care o subliniază Gabirol, înrudește doctrina sa despre voință cu curentul vast al istoriei ideii de logos. Ne putem gândi la Philon, cu toate că el în mod sigur nu l-a cunoscut, întrucât opera lui nu fusese tradusă în arabă. Dacă Plotin insistă asupra liniștii naturii, pentru Gabirol ca și pentru orice gândire autentic iudaică lumea este sens, „cuvânt”. Astfel, el compară lumea cu o carte deschisă în care se poate citi textul divin: „Materia cu toate formele care sunt în ea va fi ca o carte pusă înaintea ta; tu vei privi semnele care sunt înscrise în ea, vei contempla figurile sale cu ajutorul gândirii și atunci vei spera să știi ceea ce este dincolo”. Scopul acestei asceze atente este întoarcerea sufletului la Sursa lui, la Sursa Vieții, la Viața eternă, la Tronul de Glorie al Luminii invizibile în această lume vizibilă, despre care sufletul ce se abandonează reminiscenței redobândește aducerea aminte, smulgându-se astfel morții. El regăsește Edenul și arborele vieții care este cunoașterea lumii superioare. Căutarea inteligibilului, urcușul spiritual spre Dumnezeu este, pentru Gabirol, sensul ascuns al Scripturii. Firește, esența infinită a lui Dumnezeu este incognoscibilă în transcendența sa insondabilă, dar tocmai aceasta stimulează dorința de ascensiune. Ibn Ezra, de asemenea un neoplatonician, citează în acest sens, într-un comentariu asupra Genezei, o interpretare a lui Gabirol cu privire la scara lui Iacob: „Rabinul Solomon Spaniolul a spus că scara este simbolul sufletului superior și că îngerii lui Dumnezeu reprezintă gândurile înțelepciunii”.

2.3. Bahya Ibn Paqfida (secolul al XI-lea)

Opera lui Ibn Paqda (din Saragosa) dovedește în mod exemplar încrucisarea culturilor, care a făcut din Spania un creuzet deosebit de fecund. Cartea datoriei inimii a lui Paqda se înscrie, într-adevăr, pe linia dreaptă a deosebirii mu'tazilite⁷ dintre datoriile inimii și datoriile membrilor, dar distincției dintre intenție și act el îi substituie analiza unei sfere de pură interioritate, aceea a relației dintre om și Dumnezeu, în maniera neoplatonicienilor. Această este sfera care privește adevăratele datorii ale inimii. Nu se poate spune că el ar minimaliza importanța eticii relațiilor umane, dar această moralitate nu este pentru el corolarul evident al dispoziției interioare juste a sufletului față de Dumnezeu. Etica, constă esențialmente în purificarea sufletului și nu există o îndeplinire totală a îndatoririlor noastre fără o înțelegere prealabilă a temeliei și a esenței lor. Este, așadar, de datoria fiecărui credincios să se consacre studiului problemelor religioase esențiale, mai curând decât să se supună prosteste cazuisticii legii nereduse la esențial. Bahya povestește propria sa autobiografie spirituală, sentimentul său de singurătate extremă în mediul în care trăiește, prea legalist după gustul său, și relatează experiențele sale mistice cele mai profunde. Acest om foarte religios compară marea masă a celor ce cred în tradiție cu o mulțime de orbi, dintre care fiecare îl călăuzeste pe tovarășul său, toți trebuind să-l urmeze cu toată încrederea pe cel ce se află în fruntea lor și este singurul văzător. El merge până la a afirma superioritatea învățământului filosofic față de învățământul talmudic, care are tendința de a se perverti într-o grijă exclusivă față de obligațiile exterioare. Bahya nu se decide pentru abandonarea maselor la discreția mântuirii prin supunere: el cere oamenilor pioși să nu rupă contactul cu ele și să continue să le învețe pentru a le călăuzi spre cultul lui Dumnezeu, într-adevăr. Maimonide, și apoi Spinoza vor fi mai pesimiști în privința posibilității maselor de a accede la lumină, cale prea grea și de aceea foarte rară.

3. Iuda Halevi (cea 1085-1141) și depășirea metafizicii

Figura singulară a lui Iuda Halevi nu aparține nici unei școli filosofice. Doar câteva trăsături ale gândirii sale îl leagă de tradiția neoplatonică. Născut la Toledo pe la 1085, el a exercitat profesiunea de medic în sudul Spaniei. Pe la 1140, s-a decis să plece în Palestina. Nu se știe dacă a ajuns la destinație. Ceea ce

⁷ Mu'tazilismul este prima școală de teologie islamică

este sigur e că a murit puțin după 1141. Împreună cu Ibn Gabirol, el este poetul evreu cel mai celebru al Evului mediu. Titlul întreg al lucrării sale filosofice al-Hazari (în mod obișnuit numită Kuzari, în ebraică) este Cartea fundamentului și a dovezii, întru apărarea religiei disprețuite. Apologia adusă de el iudaismului, în opoziție cu aceea a predecesorilor săi rationalisti, nu caută să-l identifice cu adevărul rațional, ci să-l ridice deasupra lui. În secolul al X-lea, în Spania a ajuns zvonul că kazarii, care trăiau în apropierea Mării Caspice, s-au convertit la iudaism, după ce unul dintre regii lor a examinat religiile islamică, creștină și evreiască și s-a convins de adevărul iudaismului. Kuzari este relatarea acestei conversiuni și oferă prilejul de a confrunta religiile și pozițiile filosofice concurente. Kuzari trece repede peste primele două convorbiri, deoarece prin cea creștină și prin cea musulmană regele este trimis la sursele evreiești ale creștinismului și islamismului. Prin urmare, convorbirea dintre Khazar și Magistrul evreu este obiectul lui Kuzari care, departe de a încerca să stabilească acordul între filosofie și religie, delimitează frontierele lor respective și le ierarhizează în favoarea religiei. Afectată de relativitate din cauza diversității doctrinelor pe care ea le profesază, filosofia, într-adevăr, nu poate avea pretenția de a atinge absolutul. Dacă se silește să facă dreptate neoplatonismului și peripatetismului, Halevi afirmă în mod categoric că adevărul este transcendent față de demersul filosofic. Discursul simplei rațiuni nu este suficient pentru a ajunge la adevăr, care este Dumnezeu însuși, care nu poate fi exprimat, dar poate fi trăit în experiența religioasă, comuniune nemijlocită între om și Dumnezeu. Halevi contestă intelectului puterea de a realiza o astfel de comuniune, deoarece dacă aspirația spre comunicarea cu Dumnezeu este înăscută omului, dacă toți se străduiesc să ajungă la ea, demersul voluntarist care se crede autonom este sortit eșecului. Dumnezeu este acela care se dezvăluie, totdeauna, înaintea demersului nostru de a-l cauta. Această comuniune nu poate fi dobândită decât cu prețul unei întâlniri profetice cu Dumnezeu, or filosoful folosește alte căi decât profetul. Filosofia pretinde că rațiunea umană este capabilă prin ea însăși de a găsi calea comuniunii cu Dumnezeu. Dar Dumnezeul filosofilor nu știe nimic despre om, nu se îngrijeste de el; El nu se cunoaște decât pe sine însuși, nu cunoaște indivizii. El se odihnește imobil în el însuși. Omul este acela care are inițiativa de a se înălța spre El. În schimb, Dumnezeul lui Avraam, al lui Isac și al lui Iacob nu

persistă în acest repaus imobil, ci îl ridică pe omul receptiv până la El. În timp ce Dumnezeu lui Aristotel este atins prin munca intelectului, inima fierbinte este aceea care îl caută pe Dumnezeu lui Avraam. În timp ce moștenirea greacă îl lega pe om de lumea suprasensibilă prin intermediul sufletului sau rațional, considerat că fiind facultatea sa cea mai înaltă, Iuda Halevi afirmă existența unei puteri superioare (Amr Ilahi, în arabă: facultatea divină), dar al spiritului, ce funcționează ca un organon specific al experienței religioase. Profetii au despre Dumnezeu o experiență imediată, tot atât de distinctă de cunoașterea filosofică conceptuală a lui Dumnezeu pe cât de distinctă este certitudinea imediată a intuiției de gândirea discursivă, din care lipsește viața ardentă. Dumnezeu profetilor nu este cauza abstractă supremă a lumii, ci o prezență vie care pătrunde în fiecare lucru și în fiecare om care se lasă cuprins de ea. Bucuria întru Dumnezeu, pe care o conferă această cuprindere, este, în această viață, desfătarea vieții eterne. Andre Neher face din Iuda Halevi un „precursor evreu al lui Pascal”. Acest filosof al bucuriei alege din lexicul biblic termenul de „gustare” pentru a defini ceea ce este, în cele din urmă, inefabil în limbaj filosofic și nu poate fi trăit decât cu titlu de experiență. Numai experiența permite, de altfel, recunoașterea sensului gândirii ce încearcă să traducă viața interioară cea mai înaltă, care ramâne obscură celui lipsit de ea.

4. Maimonide (1135-1204): aristotelism și iudaism

Opera sa este o tentativă de a apropia doctrinele cardinale ale iudaismului de gândirea lui Aristotel. Rabbi Moses ben Maimon (Rambam) s-a născut la Cordoba, înainte de cucerirea musulmană a Andaluziei de către Almohazi, la care el a asistat în 1148. Or, aceștia îi preced pe catolici în politică de persecutare a evreilor, pentru că îi somează pe aceștia să se convertească sau să emigreze. Refuzând să se convertească, după cucerirea Cordobei, familia Maimon pribegeste prin Spania, prin Maroc, prin regatul creștin al Ierusalimului, și se instalează, în cele din urmă, la Fostat, în Egipt, unde Rambam va muri. În acest context de insecuritate, de peregrinări și de teamă, văd lumina, ca ghid și ca sprijin, împreună cu o vastă producție medicală și teologică, cele două lucrări esențiale ale acestui filosof medic al Evului mediu iudeo-arab: de o parte, Mishneh Torah (Repetarea Legii, 1180), bilanț sintetic și ordonat al legislației, moralei și teologiei iudaice; de altă parte, Călăuza

rătăciților (1190), care nu se mai adresează masei poporului evreu, ci elitei intelectuale.

Maimonide

Călăuza rătăciților a fost destinată să rezolve contradicția aparentă dintre filosofie și revelație, și să servească de ghid celor pe care îi derută acest decalaj.

Pe acest plan, Maimonide se situează în prelungirea căii deschise de Saadia, dominată de convingerea în unitatea acestor două forme de adevăr. Maimonide și-a conceput sarcina filosofică ca pe o sarcină religioasă, mijloc de a-și apropia din interior conținutul revelației, convingerea religioasă intimă depinzând de gradul de comprehensiune filosofică, credința religioasă fiind ea însăși o formă de cunoaștere adusă la incandescența inteligenței de sine de către filosofie.

Centrul filosofiei lui Maimonide este teoria să cu privire la atributele divine, bazată pe principiul a priori al nelegitimității limbajului antro-pomorfic vizându-l pe Dumnezeu. „Acest tratat, scrie Maimonide, în introducerea la Călăuză, are, înainte de toate, ca scop să explice sensul câtorva cuvinte care se află în cărțile profeților” (ed. Verdier, p. 10). Cuvintele pe care Maimonide le traduce în termeni filosofici privesc, toate, aplicarea dimensiunii sensibilului la divinitate, fie că este vorba de viziune, de limbaj, de situație, de organe sau acte.

Limbajul este obstacolul teologic de neocolit; litera textului este un „văl” între Dumnezeu și om. Exprimându-se în limbajul oamenilor, Scriptură califică pe Dumnezeu atribuindu-I corporalitate, ca și cum ar fi vorba de o realitate empirică, „întrucât omul de rând nu poate concepe o existență dacă aceasta nu este inerentă unui corp” (p. 61). Biblia vorbește alegoric pentru că vulgul⁸, neputând accede direct la suprasensibil, are nevoie de un suport sensibil pentru reprezentare. De asemenea, Maimonide distinge „interiorul cuvintelor Torei” (comparat cu o perlp sau cu un măr de aur) și „sensul exterior al tuturor alegoriilor” (comparat cu o plasă de argint). Există, astfel, „două fețe” ale cuvântului. Uneori lumina

⁸ Pătură socială fără drepturi, asuprită și exploatată.

destramă umbra cu care alegoria învăluie adevărul, alteori vălul ascunde adevărul de lumină și ne cufundă într-o „noapte profundă” (p. 13). Dacă lumina interioară transfigurează chipul aceluia care înțelege, numeroși sunt „aceia care nu văd niciodată lumina, care rățăcesc în noapte”, umblând prin întuneric (p. 13). Cele două fețe ale cuvântului ne duc la ideea unei Tora duble: una cu un sens literal, pentru „omul de rând” căruia Călăuză nu i se adresează (p. 13), cealaltă cu un sens spiritual, rezervată unui număr mic alcătuit din cei ce sunt capabili să acceadă la sensul profund (și care în gândirea politică a lui Maimonide sunt în serviciul celorlalți, Tora literală căpătând atunci o alură instrumentală...). Dacă „în fiecare limbă noi suntem la strâmtoare relativ la exprimare” (p. 133), dacă cuvintele noastre sunt inadecvate pentru a îl exprima pe Dumnezeu, idealul ar fi „să tăcem și să ne mărginim la percepțiile inteligenței” (p. 139), să urmăm intuiția Psalmilor (pentru Dumnezeu, „tăcerea înseamnă laudă”, 65,2). În lipsa unei tăceri imposibile din cauza caracterului comunitar al omului, Maimonide interzice formularea unor atribute afirmative cu pretenția de a exprima esența lui Dumnezeu, operând o transpoziție negativă a atributelor afirmative. Astfel, el ajunge la un concept purificat al lui Dumnezeu, că esență absolut simplă care exclude orice definiție pozitivă (altă decât una tautologică: Dumnezeu este Dumnezeu), urmând în această privință tradiția neoplatonică, așa cum a asimilat-o aristotelismul arab. Dar el respinge teoria kalamului, după care Dumnezeu are atribute identice cu esența sa, ceea ce înseamnă a atribui divinului proprietăți pozitive. Chiar și determinațiile formale ale unității și existenței nu pot fi considerate ca atribute pozitive ale lui Dumnezeu, pentru că în Dumnezeu ele nu fac decât una cu esența sa. „Existența sa este esența sa veritabilă; esența sa este existența sa” (p. 132). El este „acela a cărui existență nu are cauza... asta vrem să spunem zicând că Dumnezeu are o existență necesară” (p. 132). Existența nu poate deci să fie un accident adăugat la quidditatea sau esența lui Dumnezeu, despre care e mai bine să spunem, de altfel, ca nonexistența să este inadmisibilă (p. 135). E vorba deci, în realitate, de o negare a privațiunii. „Atributele negative sunt acelea de care trebuie să ne folosim pentru a călăuzi spiritul spre ceea ce trebuie să credem cu privire la Dumnezeu; căci din partea lor nu rezultă nici o multiplicitate, și ele aduc spiritul la capătul a ceea ce este posibil pentru om de a înțelege despre Dumnezeu” (p. 134).

Pentru Maimonide, că și pentru neoplatonicieni, Dumnezeu este incomprehensibil și misterios. „Numai Dumnezeu știe ce este El” (p. 136). Tocmai pentru că este incomprehensibil și misterios, el este Dumnezeu. Noi nu știm ce este Dumnezeu, dar știm că El este Cel ce este. În orice caz, cunoașterea pe care o avem despre El este cu atât mai mare cu cât evităm determinațiile false și improprii, știind că Dumnezeu este deasupra tuturor categoriilor gândirii noastre, care nu au valoare decât pentru experiența empirică, a cărei cauză este El, dar de care se deosebește în mod absolut. Dar dacă esența lui Dumnezeu, care transcende toate perfectiunile, este incognoscibilă și, în consecință, impredicabilă în mod pozitiv, efectele care pornesc de la El permit predicarea atributelor exprimând acțiunea. Astfel, atunci când Scriptura vorbește despre cutare sau cutare acțiune a esenței divine, trebuie să o legăm de voință, deoarece Dumnezeu acționează prin verbul sau creator. Doctrina atributelor a lui Maimonide remodelează pe Unu al neoplatonicienilor pentru a servi ca mod de expresie Dumnezeului creator al Bibliei, a cărui activitate este concepută clar ca intențională și finalizată. Aici Maimonide este în opoziție de principiu cu aristotelismul. Dumnezeul lui Aristotel nu este un Dumnezeu creator; El este motorul etern și imobil al unui cosmos necreat și veșnic, a cărui entelehie supremă o reprezintă fără ca totuși să-l producă sau să se intereseze de el. Gândire a gândirii, el nu gândește lumea, neînțelegând nimic altceva în afară de sine însuși. Originalitatea lui Maimonide constă în transcenderea antinomiei dintre rațiune și enunțul dogmatic, prin apelul la speculația fecundată de intuiția profund ebraică, privitoare la un dinamism transnatural propriu originii lumii. Așa cum filosofia nu poate să probeze eternitatea lumii, nici povestirea literală a Genezei nu poate acredita creația ex nihilo că o realitate evenimentială, pe care o exegează alegorică o poate reduce tot atât de bine la sensul tezei grecești. Departe deci de a desemna un început dispărut, schema creației este o tentativă de a gândi sau exprima originea radicală a lucrurilor. Maimonide recurge la distincția ordinii naturale de ordinea transnaturală, pentru a face inteligibilă creația prin referire la eficiența divină, ireductibilă la un oarecare proces necesar de emanație sau la dinamismul imanent naturii însesi. Tocmai acest energetism și acest creationism caracterizează gândirea lui Israel, al cărui Dumnezeu, cauză și scop al lumii pe care o postulează cu autoritate, rămâne în relație vigilență cu el și cu multiplicitatea

făptuirilor sale, pe care el le cunoaște una câte una, deoarece voința sa, în acord cu înțelepciunea sa, este sursa legilor ce le structurează în mod dinamic, păstrându-le „în strânsoarea mâinii sale ferme”. În ceea ce îl privește pe om, comuniunea cu Dumnezeu, obținută prin cunoaștere, îi procura, dincolo de emoția iubirii de Dumnezeu, fericirea sufletului și viața eternă.

Pe pământul islamului, după 1200, filosofia evreiască suferă o lovitură ca urmare a declinului toleranței musulmane sub regimul integrist și represiv al Almohazilor. De acum înainte, gândirea iudaică se va dezvoltă pe pământ creștin, începând cu 1204, când Călăuza Rătăciților a lui Maimonide va fi fost tradusă din arabă în ebraică în comunitatea evreiască din Provence, de Samuel Ibn Tibbon, inaugurând o lungă succesiune de epigoni și de comentatori ai Magistrului (Moise din Narbona 1300-1352, Isaac Abrabanel, m. 1508), dar și reacții integriste de respingere. Ca reacție împotriva „filosofiei” consacrate de opera Magistrului, s-a declanșat o mișcare fundamentalistă, conservatoare și clericalistă, care a declarat ilicită utilizarea filosofiei în domeniul reflecției religioase. Această rezistență a fost din fericire învinsă și imensa majoritate a gânditorilor religioși sefarditi va continua să recurgă la filosofie pentru a formulă problemele credinței la nivelul lor cel mai înalt. Secolul al XII-lea a fost, de altfel, marcat de un intens efort de traduceri, în latinește pentru creștini, în ebraică pentru evrei, care a transmis Europei achizițiile științifice și filosofice ale culturilor greacă, arabă și iudaică. Averroismul⁹ a pătruns în filosofia iudaică la începutul secolului al XIII-lea. Trebuie să-l cităm aici pe Gersonide (1288-1344), care conciliază creația cu afirmarea eternității materiei și respinge teologia negativă. Pentru el, atributele divine și atributele umane sunt de aceeași natură, dar în timp ce făpturile nu le primesc decât prin participare la existența divină, Dumnezeu le posedă ca atribute proprii. Etica însăși suferă o abatere în sensul averroismului¹⁰, substituind afirmării tradiționale a libertății umane o rețea concentrică de determinări. Dumnezeul lui Gersonide, în sfârșit,

⁹ Curent în filozofia medievală occidentală având la bază învățătura lui Averroes, care susținea că materia și mișcarea sunt veșnice și nu au fost create și nega nemurirea sufletului și viața de apoi.

¹⁰ Curent în filozofia medievală occidentală având la bază învățătura lui Averroes, care susținea că materia și mișcarea sunt veșnice și nu au fost create și nega nemurirea sufletului și viața de apoi.

forma supremă, este de asemenea gândirea supremă care nu mai cunoaște decât genurile, fără a se putea extinde la existențele individuale și fără să le distingă.

Nu este posibil să cităm aici nenumărații autori care au colaborat la efervescența unei gândiri prea adesea ignorată. Trebuie, totuși, să-l menționăm pe Hasdas Crescas (1340-1410), care în zorii secolului al XV-lea, în Spania, în momentul persecuțiilor (el își pierde din cauza lor pe fiul său unic), însuflă gândirii iudaice un conținut nou și deja modern. Critica sa îndreptată împotriva fizicii lui Aristotel a făcut din el, în multe privințe, un precursor al științelor naturii și al filosofiei moderne a naturii, și este însoțită de o atitudine părtinitoare sistematică de a exploata toate noțiunile nearistotelice risipite în filosofia iudaică medievală, dând astfel naștere unei teologii a bunătății și a iubirii. Critica sa este îndreptată nu împotriva filosofiei în sine, ci a scolasticii dominante a aristotelismului și a intelectualizării excesive a religiei, efectuată în detrimentul armoniei facultăților pe care ea le reclamă.

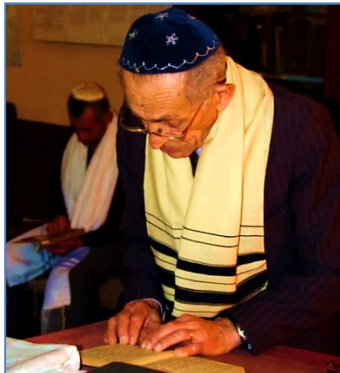
Din secolul al XIII-lea, pe măsură ce națiunile resping Israelul, acesta se apleacă asupra lui însuși, tragându-și forțele de supraviețuire din mistică. Confrunțați din nou cu persecuția și dispersia, îndeosebi după alungarea lor din Spania, în 1492, evreii îi vor părăși puțin câte puțin pe teologi și pe filosofi pentru a se exprima într-un limbaj nou, acela al Cabalei (a cărei capodopera, Zohar, datează din secolul al XIII-lea), tradiție mistică a cărei cunoaștere nu se poate defini pe calea discursivă a unei analize logice, conceptuale, a realului. Isaac Luria, în Palestina, și Maharal din Praga, în Boemia, au construit în secolul al XVI-lea sisteme de gândire mistică de o asemenea amploare încât vor servi ca termeni de referință pentru comunitățile evreiești timp de două secole. Va fi nevoie de răsturnările din secolul al XVIII-lea, de deschiderea ghetoului în Germania în timpul monarhiei luminate, pentru ca să apară, cu Moise Mendelssohn, o nouă figura filosofică, înrădăcinată în această tradiție imemorială și, totodată, deschisă spre modernitate.

Lege

Termenul Halahá este adesea tradus că "Legea iudaică".

Cuvântul este derivat din verbul ebraic „halah” = "a merge". Halahá a servit pentru multe comunități evreiești drept sursă aplicativă de drept civil și religios. În epoca modernă, evreii sunt legați de Halahá numai prin consimțământul lor voluntar.

Religia iudaică: reguli, obiceiuri și interdicții

Rabinul este îndrumătorul
spiritual

Religia iudaică reguli. Iudaismul e cunoscut și sub numele de religie mozaică, preceptele acestei credințe fiind la baza religiilor monoteiste.

Religia iudaică, reguli: principiile iudaismului

Practicanții acestei religii cred în Dumnezeu. Sursele iudaismului contemporan sunt Tanahul (sau Tora scrisă) și Talmudul (sau Tora orală). Acestea reglementează aspectele vieții evreilor, care nu sunt prezente în codurile penale sau civile din sistemul secular.

În conformitate cu tradiția evreiască, iudaismul începe cu Legământul dintre Dumnezeu și Abraham.

Potrivit religiielumii.weebly.com, iudaismul nu are o autoritate centralizată care expune dogmele religioase. Aceasta a dat naștere la multe formule în ceea ce privește anumite convingeri. De-a lungul secolelor, au apărut o serie de formulări a principiilor de credință. Din acestea cele mai autoritare sunt „treisprezece principii de credință”, formulate în secolul al XII-lea de teologul și filosoful Maimonide.

Totuși, cele principii au fost ignorate de cea mai mare parte a comunității evreiești pentru câteva secole. Însă în momentul în care au ajuns în atenția comunității evreiești reformularea principiilor a fost inclusă în cărțile de rugăciuni evreiești.

Printre acete principii sunt: Dumnezeu oferă răsplată și pedepse în funcție de modul în care sunt oamenii. Îi respectă poruncile, toate cuvintele profetilor sunt adevărate, Moise este cel mai important dintre profeti etc.

Sărbători

Sâmbăta este principala zi de sărbătoare evreiască, ziua de odihnă a Creatorului după cele șase zile de facere a lumii (Geneza). La fel ca și în alte religii, în ziua de „odihnă” este interzis lucrul, la fel ca și în perioada sărbătorilor. Alte sărbători evreiești sunt: Roș Hașana (Anul Nou), Șavuot (Sărbătoarea săptămânilor) și Yom Kippur (Ziua ispășirii).

Religia iudaică, reguli și obiceiuri

La opt zile de la naștere, copilul de sex masculin este circumcis, acesta fiind un semn al legământului cu Dumnezeu,

Majoratul religios pentru fete este la vârsta de 12 ani, iar pentru băieți la 13 ani.

De asemenea, practicanților religiei iudaice le este recomandat portul anumitor vestimente cum e cazul Kippah-ului (un acoperământ pentru cap) sau tallitul (obiect vestimentar asemănător unei eșarfe utilizat în timpul rugăciunii).

Lucruri interzise

Practicanții religiei iudaice nu au voie să consume carne de porc, dar și cea de iepure sau de cal. În schimb, alcoolul nu e interzis, acesta putând fi consumat cu moderație, cu precădere în cazul sărbătorilor.

Căsătoria între o persoană practicantă a religiei iudaice și una din altă religie nu e încurajată deloc de rabini.

Religia iudaică reguli. Îndrumător spiritual

Locul unde evrei merg să se roage este sinagoga.

Rabinul este cel care în acest așezământ e responsabil de îndrumarea religioasă.

Scurt istoric

Istoria iudaismului este împărțită în trei perioade: 1. Perioada Templului din Ierusalim; 2. Perioada talmudică; 3. Perioada rabinică

Orasele/locurile sfinte

Cele mai **sfinte** orașe evreiești sunt Ierusalim, Hebron, Tzfat și Tveria. Ierusalimul este pomenit în Biblia ebraică de peste 700 de ori.

6 caracteristici ale religiei evreilor

Evrei-iudaism

1. zeul suprem- Jahve
2. Cărți sfinte- Tora, Kabala, Scrierile
3. Serviciul religios- templu, sinagogă, sanctuar
4. Sărbători importante- Sabatul, Hanuka etc
5. Iudaismul- religie monoteistă
6. Recunoscută ca religie și de Islamism

B.- TRADIȚII ȘI OBICEIURI ÎN UNELE ȚĂRI ALE AFRICII

De către Carmen Bart

Africa are o societate multi-culturală cu nenumărate triburi și grupuri etnice pe întreg conti-nentul. Fiecare grup are

obiceiuri care sunt unice. Cu toate acestea, în toate grupurile etnice din întreaga Africă, unitatea familiei este de cea mai mare importanță.

Ea se reflectă în obiceiurile fiecărui trib.

Printre popoarele Wodaabe din Niger, Camerun, Republica Centrafricană, Ciad și Nigeria, femeile își aleg soții. Tribul este popular pentru festivalul său tradițional de șapte zile, cunoscut sub numele de *yaki*. Aici bărbații se decorează și dansează în

speranța de a atrage atenția unei posibile partenere.

Femeile Wodaabe au voie să se căsătorească cu mai mult de un soț.

În triburile Surma din Etiopia, căsătoria este de obicei aranjată după un concurs de bătăi cu bețe. Tinerii se lovesc reciproc nemilos cu bastoane, pentru a-și dovedi calitățile de a deveni soți. Fiecare fată își selectează luptătorul preferat din concurs. Ea îi trimite mesaje indirecte prin intermediul prietenilor și rudelor pentru a-și exprima interesul.

Calitățile miresei

Calitățile căutate la o fată sunt frumusețea, harnicia și veselia.

În majoritatea comunităților africane, ceremoniile de nuntă implică sărbătoare, sacrificiu animal, dans și binecuvântări.

Un alt obicei tradițional în cultura africană este acela că mirele îl plătește pe tatăl miresei pentru a compensa „pierderea” fiicei. De asemenea, asta indică faptul că mirele este capabil financiar să-și sprijine soția.

Nunta este ținută de preferință noaptea când este lună plină. Se consideră ghinion dacă nunta are loc când luna nu este luminată. Sărbătorile de nuntă pot dura câteva zile și evenimentul este destinat să fie unul plin de bucurie.

Copiii

Iată câteva obiceiuri legate de copii care, sperăm, vă vor stârni interesul:

- În Namibia, oamenii Himba nu părăsesc niciodată copilul nou-născut. Nici măcar nu-l pot lăsa jos de teamă că ar putea fi furat de niște duhuri răutăcioase.

- Poporul Wodaabe din Niger evită să numească copilul până la împlinirea a 12 ani, cu speranța că acesta nu va fi identificat de spiritul morții.

- În cultura africană, un copil învață de la o vârstă fragedă cum să devină un bun membru al tribului său. Fiecare membru al tribului aparține unui grup de vârstă care are îndatoriri speciale în trib. Fiecare persoană este așteptată să contribuie, luând parte la activități și respectând obiceiurile.

De-a lungul timpului, comunitățile africane au marcat tranziția ciclului de viață din ziua în care s-au născut până în ziua morții. Aceste tranziții importante sunt marcate de festivități unice care sunt denumite în general,

Ritualuri de trecere.

Aceste ritualuri sunt semnificative pentru africani. Acestea marchează etapele importante pe care fiecare persoană le traversează în viață și așteptările societății în fiecare etapă.

Circumcizia

Circumcizia este aproape unanimă pe întregul continent. Totuși comunitățile celebrează acest ritual de trecere în mod diferit.

Acesta implică înlăturarea prepuțului și este adesea făcută de bătrânii din sat. Celui în cauză îi este interzis să țipe sau să plângă, deoarece acest lucru este considerat un comportament laș. În urma ceremoniei de inițiere, inițiații sunt duși într-un loc retras departe de casele lor. Aceștia petrec cel puțin opt zile de recuperare.

În trecut, multe comunități africane au practicat circumcizia 32resnt32. Între timp ea a fost în multe țări de pe întreg continental. Deși unele triburi încă practică mutilarea femeilor, mulți au adoptat metode mai puțin dăunătoare fetelor.

Moartea

Moartea este văzută diferit în funcție de comunitate. În timp ce unele triburi cred că moartea este sfârșitul călătoriei unei treceri prin viață, alții cred că cei care au trecut dincolo pur și simplu se odihnesc. Aceste diferențe în credință evidențiază diversele moduri în care comunitățile africane se ocupă de decedat.

La poporul Yoruba din Nigeria, morții sunt îngropați cu o grămadă de obiecte, alimente, haine și păsări. Alte triburi din Nigeria își îngropă morții împreună cu sulite, scuturi, tigăi și oale pentru a se asigura că vor avea tot ce au nevoie în viața de apoi.

În Africa de Sud sunt ritualuri la domiciliul persoanei decedate înainte de înmormântare. Toate imaginile sunt orientate spre perete, în timp ce toate oglinzile, ferestrele și suprafețele reflectorizante sunt acoperite pentru a se asigura că morții nu se pot vedea. Patul persoanei este scos din casă, iar o lumină de noapte este ținută aprinsă în casa lui de rude și prieteni.

Dicționarul de istorie și civilizații africane, apărut sub egida prestigioasei Edituri Larousse, prezintă elemente ale continentului negru: obiceiuri, ritualuri, tradiții și, totodată, diversitatea sa geografică, etnică, lingvistică și culturală. Bazându-se pe rezultatele descoperirilor arheologice recente, el ne descrie o istorie, de la apariția omului până în prezent.

1. CULTURA, OBICEIURILE ȘI TRADIȚIILE DIN AFRICA DE SUD

Cultura Africii de Sud este una dintre cele mai diverse din lume.

Țara se mândrește cu 11 limbi oficiale impresionante și cu alte câteva limbi recunoscute, fiecare dintre ele având propria

vibrație și cultură. O mare majoritate a sud-africanilor trăiesc încă în zonele rurale în care tradițiile culturale au supraviețuit. Cu toate acestea, urbanizarea și adoptarea de noi tehnologii în întreaga țară au condus la declinul culturilor tradiționale. Limba engleză și alte limbi străine încearcă să înlocuiască limbile materne. Cultura din Africa de Sud nu este omogenă, ci este mai degrabă o colecție de culturi cu culturi diferite care predomină în diferite regiuni.

Unele dintre culturile proeminente din Africa de Sud includ culturile Khoikhoi și San, Zulu, Ndebele, Xhosa și Sotho printre alte culturi. Aceste culturi se amestecă frumos pentru a da țării identitatea sa unică pe glob.

Tradiții – Africa de Sud

Colibă africană

Societatea sud-africană este **multirasială**. Din acest motiv, atunci când se diferențiază originea cuiva, trebuie avută mare grijă, existând descendenți ai afrikanerilor și britanicilor, cărora nu le place să fie confuzi. În prezent, miscarea în zonele urbane a favorizat dispariția culturii, dar există încă tradiții importante.

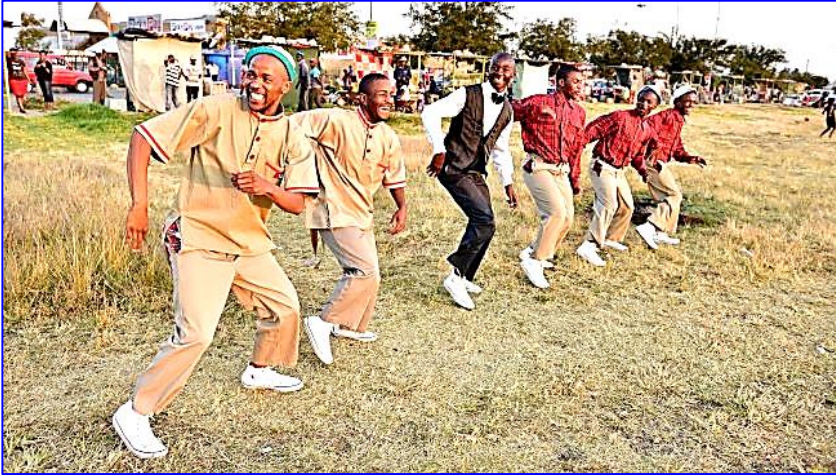
Diverse obiceiuri africane

- Când un bărbat vrea să se căsătorească cu o femeie, trebuie să plătească un fel de zestre. Este o despăgubire pe care iubitul o face familiei femeii pentru că i-a luat o fiică. Poligamia este permisă, bărbații o doresc, dar femeile se opun în general; poliandria este de asemenea practică, dar este rară.

- altă tradiție binecunoscută este cea **circumcizie artizanală** care li se face băieților. Acest lucru se întâmplă când devine adult, atunci tatăl său decide că este gata să meargă la „cabană”, această perioadă durează aproximativ 6 săptămâni și servește tânărului să învețe tradițiile etniei sale; această pregătire culminează cu circumcizia lui.

- În prezent, țara se reinventează în fiecare zi, iar în acest

efort ei caută să recupereze acest spirit artistic care le-a fost refuzat în timpul apartheidului. Cu acest obiectiv, putem vedea cum arta neagră ajunge în galerii și cum e **Música** este prezentă la Festivaluri.

Muzica africană în festivaluri - de South African Tourism

Multe culturi au un specific aparte, pe care oamenii de rând îl vor înțelege cu greu

Lumea în care trăim este formată din 195 de țări și o mulțime de culturi, obiceiuri, tradiții și credințe. Multe dintre culturi le cunoaștem deja, sunt celebre, pe altele le descoperim doar în documentare sau în cărți.

Fiecare cultură e unică în felul său, are obiceiuri ciudate, mai ales culturile specifice unor triburi izolate, uimește prin tradiții importante pentru membrii ei și se individualizează prin diversitate și originalitate. Frumusețea fiecărei culturi constă tocmai în aceste obiceiuri și în unicitatea ei. Însă multe culturi uimesc prin bizar sau prin originalitatea dusă la extrem, fără o intenție anume.

Aztecii, mayasi sau incasii.

Sunt culturi despre care știm destul de multe lucruri și pe care le-am tot studiat sau măcar am aflat despre ele din foarte multe documentare disponibile peste tot. Însă dincolo de culturile asociate acestor civilizații în lume mai sunt o mulțime care de abia așteaptă să fie descoperite.

Cele mai interesante rămân cele cu o cultură atipică și obiceiuri cel puțin ciudate pentru noi, cei care nu facem parte din cultură respectivă. Până la urmă asta e și rostul unei culturi noi: să atragă atenția, să aducă un lucru nou și să se contureze

în jurul unui popor, unor indivizi care încearcă să își cristalizeze pas cu pas propria cultură.

Culturile atipice le întâlnim mai ales la triburi din zone îndepărtate, unde, generație după generație, s-au transmis și s-au păstrat o mulțime de obiceiuri, tradiții care individualizează cultura respectivă. Câteva exemple de culturi și obiceiuri atipice din jurul lumii în rândurile ce urmează.

Cultura africană și cicatricele. În cultura africană cicatricele sunt deja ceva obișnuit. Multe triburi africane au tradiții legate de cicatrice de tot felul sau de crearea unor cicatrice decorative. De multe ori micuții de abia născuți primesc primele lor cicatrice chiar în primele ore de viață. În Sudan femeile trebuie să aibă aceste cicatrice în diferite faze ale vieții lor. Cicatricele pot indica rangul social sau vârsta, la femei, iar la bărbați indică curajul și forța.

Cultura asiatică și africană și inelele de la gât. Sunt multe triburi din Asia și Africa în care purtatul de inele tip brățări de mari dimensiuni în jurul gâtului e deja obicei respectat cu sfințenie. Gâtul pare alungit, inelele apar la gâtul membrilor triburilor încă de la doi ani. Pentru cei din aceste triburi gâtul alungit este semn al frumuseții. În anumite triburi africane inelele sunt simbol al averii și al statutului social.

Obiceiuri și tradiții Maasai

Unul dintre cele mai cunoscute popoare africane este de Oamenii Maasai sau Maasai, care astăzi este distribuit între Kenya și Tanzania. Probabil ați văzut documentare pe canale specializate sau ați auzit despre ele în știri și în filme

Oamenii Maasai au venit în țările pe care le locuiesc în prezent din nordul Keniei și au început să migreze în secolul al XV-lea, ocupând pământ. Este un oraș care, dacă pleci într-o călătorie în Africa și îți place sălbăticia, cu siguranță vei

ajunge să știi de ce se trăiește foarte aproape de unele dintre cele mai bune și mai populare parcuri naționale.

Maasai

Istoria orală a acestui oraș spune exact asta, că își are originile în Valea Nilului inferior, la nord-vest de Kenya și în care a început să se migreze în secolul al XV-lea până la ocuparea

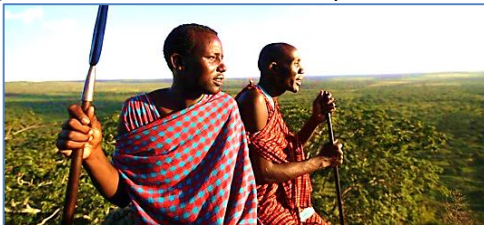
teritoriului actual, situație care a ajuns încă din secolul al XIX-lea.

Maasai nu au fost lăsați în afara conflictelor coloniale de pe continent. Politicile de așezare, de exemplu, ale Imperiului Britanic, au luat pământurile., iar bolile europene le-au afectat populația.

De asemenea, este adevărat că de-a lungul secolului al XX-lea au fost strămutate când au fost create parcuri naționale și rezervații sălbatice, atât în Kenya, cât și în Tanzania.

Maasai sunt crescători de vite. Importanța bărbatului masai este măsurată de numărul de animale pe care le are și de numărul copiilor. Dacă are puțin din ambele, atunci este considerat sărac. Ei au rezistat întotdeauna încercărilor guvernelor din ambele țări de a adopta o viață mai sedentară.

Și înainte, în epoca colonială, au rezistat întotdeauna sclaviei.

În cele din urmă, oamenii Maasai au subgrupuri și fiecare are obiceiurile sale, dialectele sale, stilul său de

îmbrăcămintea și așa mai departe. În cadrul orașului, aceste subgrupuri sunt numite „națiuni” și există aproximativ 22.

Cultura Maasai

Societatea Maasai **este patriarhală** iar deciziile sunt luate de bărbați, uneori cu sprijinul sau sfaturile bărbaților mai în vârstă. Obiceiurile oamenilor sunt transmise din generație în generație pe cale orală, iar infrațiunile sociale acceptă pedeapsa fizică sau plata în condimente, adică cu vite, dacă cererea de scuze sau de a face pace nu se realizează.

În ceea ce privește religia mărturisită de Maasai **sunt monoteiste**, adică cred într-un singur zeu pe care îl numesc **Engai sau Engai**.

Este o ființă cu **natura duala** Așa cum există un Engai Na-nyokie, un Dumnezeu Roșu răzbunător, există un Engai Narok, un Dumnezeu Negru, care este tipul bun din poveste.

Există și **totem**: Oodo Mongi sau Vaca Roșie și Orok Kiteng sau Vaca Neagră; și, de asemenea, un totem animal care este leul.

Poate credeți că fiind un totem important, leul nu poate fi ucis, în stilul vacilor sacre din India, dar nu este așa. Masai ucide lei, deși o fac într-un mod special, deoarece mai mult decât un trofeu este o ceremonie de inițiere.

Pe de altă parte, au Masai ceva **șaman**, vreun intermediar între lumea divină și lumea umană? Da, este cunoscut sub numele de **laibon** și tocmai el face profeții, vindecă și practică ghicirea, în general în întrebări legate de climă sau confruntările dintre triburi. Acest rol este istoric, dar pe măsură ce vremurile s-au schimbat astăzi, laibonul îndeplinește și un rol politic.

Timpurile moderne au adus medicina occidentală mai aproape de poporul Maasai, contribuind la îmbunătățirea ratei de naștere și supraviețuire a copiilor din punct de vedere istoric. Într-o lume fără antibiotice sau cunoștințe de igienă, Maasai, **ei recunosc copilul ca membru al tribului doar la vârsta de trei luni**.

- Și ce zici de moarte? Aveți vreo tradiție sau folclor despre moarte sau viață după ea?
- Ei bine, nu, nu există ceremonii speciale sau credințe care

să exploreze viața după moarte. Într-o viziune mai pragmatică asupra vieții **când cineva moare, acesta moare și corpul este lăsat la gura gropii**, deși poate este îngropat un mare șef.

Dacă, dintr-un anumit motiv, animalele nu îl mănâncă, se crede că ceva rău trebuie să fi fost făcut și poate aduce nenorocire în familie, așa că, pentru a vă asigura că scuturătorii părăsesc oasele, uneori acoperă corpul cu alimente.

Apropo de mâncare, **animalele sunt elementele lor de bază**

Extrag carne, lapte și chiar sânge de la bovine, pe care uneori le beau. Deși istoric acest lucru a fost cazul, în măsura în care numărul efectivelor de animale a scăzut astăzi, acestea depind și de **orez, cartofi, varză și sorg**. Astăzi, a fi exclusiv pastor este complicat și întregul oraș este împărțit între tradiție și pregătirea copiilor lor pentru lumea modernă.

Societatea Maasai progresează de la naștere până la bătrânețe prin sărirea diferitelor etape și **rituri de inițiere** care apar atunci când corpurile se schimbă. Astfel, copilăria copiilor este foarte jucăușă până **la 12 ani, când încep ca războinici**, în timp ce fetele abia se pot ocupa de treburile casnice.

Copiii, pentru a fi războinici, **sunt circumciși fără anestezie**. A crește doare și asta e ideea. Te impresionează? Da, imaginați-vă că penisul se vindecă după trei sau patru luni și în acest timp urinarea este o afecțiune.

Copiii, ani mai târziu, trec printr-un alt rit care îi face să atingă, să zicem, statutul de **războinici seniori**. Astfel, predecesorii lor continuă să ia decizii politice ocupând locul deținut anterior de vârstnici, până când ei înșiși aveau vârsta respectivă. **Războinicii juniori au părul lung, seniorii au**

părul scurt. Și ce zici de fete? Ei bine, aici este **obiceiul circumcizării fetelor** ca un pas anterior către starea ei de a fi femeie căsătorită.

Maasai consideră că circumcizia feminină este necesară și bărbații masai nu se căsătoresc cu femeii care nu au suferit acest rit denumit *emuratare*. Și dacă acceptă, prețul miresei este mult mai ieftin. O femeie necircumcisă este considerată imatură. Nu trebuie să aveți un clitoris pentru a vă căsători și a rămâne gravidă și, odată gravidă, nu mai puteți face sex.

Evident, acest obicei în zilele noastre este foarte criticat și există un puternic activism împotriva acestuia, până la punctul în care s-a realizat că, uneori, dar nu atât de multe, nu se face mai mult și ritul curții este mai degrabă simbolic. Trebuie spus că astăzi în Kenya și Tanzania mutilarea femeilor este interzisă.

Acest lucru în ceea ce privește societatea Maasai și caracteristicile sale, ceva ce ar trebui citit înainte de a călători în Africa pentru a le cunoaște mai bine. Ulterior, ceea ce veți vedea are mai mult de-a face cu muzica și dansul și meșteșugurile. Există multe dansuri, cântece și un adevărat cult de modificare a corpului prin cercei în urechi, de toate tipurile și dimensiunile, și extracția caninilor în copilărie (pentru că ei consideră că diareea, febra sau vărsăturile sunt cauzate de sângerarea acestor dinți).

De asemenea, poartă coliere, brățări și haine colorate care sunt vândute ca suveniruri turiștilor. Astăzi populația sa este estimată la 900.000 de oameni

EGIPT

Obiceiuri și tradiții egiptene

Egipt Este o țară interesantă ai cărei locuitori își mențin diverse obiceiuri legate de cultura și religia lor. În acest articol, vă vom spune despre cele mai importante tradiții care se păstrează astăzi atât în zonele rurale, cât și în orașe.

Religie

Aproximativ 90% dintre egipteni sunt *musulmani*, deci religia este destul de prezentă în cultura acestei țări africane.

Printre diferitele obiceiuri ale acestei credințe se numără și aceea de a nu bea alcool sau de a mânca carne de porc.

Pe de altă parte, există o mică minoritate de copti, o ramură a creștinismului caracteristic acestui teritoriu. Prin urmare, este posibil să găsiți o biserică în unele zone din Egipt.

Crăciunul și Anul Nou

Creștinii copti sărbătoresc Crăciunul. Spre deosebire de majoritatea lumii, pentru ei cea mai importantă zi este Ianuarie 7. Printre diferitele tradiții ale acestor date, se numără aceea de a merge la biserică cu haine noi, de a oferi daruri oamenilor săraci și de a posta.

În noaptea de 7 ianuarie, se organizează o cină grozavă cu familia și prietenii cunoscuți. În el mănânci carne fiartă, orez, pâine și usturoi.

Crăciunul și Anul Nou în Egipt

Anul Nou este sărbătorit mai ales în orașele mari datorită parțial fluxului de turiști. Cu toate acestea, pentru copti, această dată este sărbătorită pe 11 septembrie, ziua în care aceștia fac cadouri copiilor. Cu o noapte înainte este cunoscut sub numele de *Revelion*.

Ziua de naștere

Ziua de naștere este o zi importantă pentru egipteni. Prin urmare, organizează petreceri cu prietenii și familia. În ele se servește mâncare abundentă, precum și dulciuri tipice.

Nunți și căsătorie

În zonele rurale din Alto Egipt este încă obișnuit să se organizeze nunți cu veri. Aceasta înseamnă că familia, și nu cuplul, este însărcinată să decidă cine se va căsători cu cine. Este obișnuit ca tatăl fetei să dea o zestre viitorului soț. Cu toate acestea, familia mirelui este cea care trebuie să plătească pentru banchetul de nuntă și locuința, printre altele.

Zestrea este un set de bani și obiecte de valoare pe care mireasa sau familia ei le oferă viitorului soț.

La nuntă, este tipic să faci un marș de nuntă cunoscut sub numele de *zaffa*. În ea, se interpretează muzică tradițională și există dansatori și artiști. Unii dansatori poartă un candelabru în cap. Ei sunt însărcinați să ducă mireasa la casa mirelui, sunând *Dans Shamadan*.

Ustensile folosite în dansul Shamadan

Islamul permite unui bărbat să se căsătorească cu mai multe femei, deși acest lucru nu este obișnuit astăzi. Dacă da, soțul ar trebui să se ocupe de sprijinirea tuturor femeilor în mod

egal. De asemenea, trebuie să aveți permisiunea primei soții. O femeie căsătorită nu poate călători în străinătate fără permisiunea soțului ei.

Obiceiuri și obiceiuri

În Egipt este nepoliticos să indicăm oamenii direct. Când salutați, mâna dreaptă este de obicei scuturată. Între persoanele de același sex se pot da și două sărutări.

Deși pare un obicei ciudat, în Egipt și în restul țărilor arabe este normal ca doi bărbați să meargă ținându-se de mâini pe stradă ca simbol al prieteniei. Trebuie amintit că homosexualitatea este privită cu vederea și chiar pedepsită. Puteți afla mai multe despre acest subiect în următorul articol: Pe de altă parte, mâna stângă nu este utilizată pentru acțiunile principale, cum ar fi mâncarea sau atingerea unei persoane, deoarece este considerată nepoliticoasă.

Gastronomie

Ca și în alte culturi, mesele au o funcție socială și oamenii tind să se reunească. În plus, acestea sunt de obicei activitatea principală atunci când sărbătorim anumite date, cum ar fi zilele de naștere.

El medame pline este considerat mâncarea națională. Ingredientul său principal este fasolea, care este gătită într-o oală de cupru la foc mic. Ulterior, sunt condimentate cu ulei de măsline, usturoi, pătrunjel, ceapă și suc de lămâie.

Medamesul plin: felul de mâncare național al Egiptului

Un alt fel de mâncare tipic este **fesikh**, care este un pește uscat de sare. Cu mâncarea, egiptenii beau adesea apă cu un fel de aromă, cum ar fi floarea de portocal. Pâinea este unul dintre cele mai importante elemente din gastronomia egipteană. Se face în moduri diferite și însoțește de obicei felurile principale.

Femeile au mai multe libertăți decât în alte țări arabe, deoarece pot conduce, merg singure pe stradă și muncesc. Cu toate acestea, nu este recomandat ca ei să meargă neînsoțiți după-amiaza și seara.

De asemenea, există o diferență destul de mare între țară și oraș. În zonele rurale, mediul este mai conservator, iar femeile au o responsabilitate mai mare în creșterea copiilor.

Femeile din Egiptul rural

Îmbrăcămintea

În zonele rurale, se respectă mai strict faptul că coatele și genunchii nu sunt afișate și că femeile poartă părul acoperit. Cu toate acestea, în orașele mari există o libertate mai mare.

Principalul material cu care sunt confecționate hainele este bumbacul.

Femeile din Egiptul rural

Rochia beduinului egiptean

Femeile tind să se îmbrace acoperindu-și umerii, pieptul și burta. Unii poartă *hijab*, acoperind capul și pieptul sau *niqab*, care acoperă întreaga față și lasă doar ochii descoperiți.

Cât despre bărbați, aceștia poartă pantaloni largi și o cămașă. În cele mai moderne orașe poți vedea și câțiva băieți cu pantaloni scurți, deși există și cei care acoperă tot corpul.

Beduinii sunt bărbați arabi care trăiesc în deșert. Acestea au o îmbrăcăminte specială care le protejează de soare și căldură. Îmbrăcămintea principală este o tunică lungă de bumbac alb. Aveți toate informațiile în: „Obiceiuri și tradiții”

Afaceri

Când vine vorba de afaceri, egiptenii nu ajung la un acord până când nu au o relație de încredere cu cealaltă persoană. Din acest motiv, întâlnirile sunt de obicei destul de lungi și vorbesc despre alte subiecte în afară de afaceri.

Punctualitatea nu este o cerință esențială, deoarece au o concepție diferită a timpului față de alte țări și nu le place să se grăbească. Prin urmare, trebuie să aveți răbdare.

Este obișnuit ca micile cadouri să fie schimbate și să participe la o masă sau spectacol ca o modalitate de a câștiga mai multă încredere și de a se cunoaște mai bine.

COASTA DE FILDES

Deși este una dintre cele mai mici țări din Africa, Coasta de Fildes are o bogăție culturală extraordinară. În vreme ce zonele sudice de coastă au fost în ultimele decenii exemple de prosperitate și modernitate, regiunile din nord și vest adapostesc două culturi tradiționale fascinante și vitale – Senoufo și Dan. Odată, Coasta de Fildes era una dintre

principalele atractii ale Africii, o natiune stabila politic si economic.

Coasta de Fildeș, Africa,

Toate acestea s-au schimbat odata cu conflictele armate din 2002, care au divizat natiunea si au pus Coasta de Fildeș pe lista neagra a destinatiilor turistice. Atractii precum una dintre ultimele paduri tropicale virgine din vestul Africii si Parcul National Tai, un taram cu copaci uriasi, izvoare repezi si viata salbatica abundenta, sunt acum departe de ochii vizitatorilor.

Alta atractie este impresionanta cascada Cascade dintr-o padure de bambus, in regiunea din jurul orasului Man, care gazduieste in fiecare an Festivalul Mastilor, cu personaje ce danseaza pe catalige. Capitala Yamoussoukro detine o copie in marime naturala a catedralei Sf Petru din Roma si alte edificii interesante. Cel mai mare oras, Abidjan, are o atmosfera cosmopolitana, datorita comunitatilor franceze si libaneze. Orasul este situat pe o laguna si are propria catedrala – Sf Paul, construita in 1985. Teritoriul tarii porneste de la terenurile joase de coasta si se ridica pana la platoul aburind al padurilor tropicale din regiunea centrala si savanele din nord. Ploile sunt abundente, in special in regiunile de coasta. Sezonul ploios dureaza intre lunile mai si octombrie.

Principalele atracții turistice

- Yamoussoukro se află la aproximativ 230 de km de Abidjan. Descoperiți piața animată a orașului, Palatul și Plantațiile Președintelui și Moscheea. Catedrala Notre-Dame-de-la-Paix prezintă interes arhitectural – mai mică decât Sf Petru din Roma, catedrala încorporează o suprafață mai mare de vitraliu decât suprafață totală de vitralii din Franța. Yamoussoukro este locul în care s-a născut Felix Houphouet-Boigny, președintele țării vreme de 33 de ani. Acesta a plătit aproape în totalitate construcția catedralei, din resurse personale.
- Fosta capitală și cel mai mare oraș, Abidjan, este dominat de districtul comercial central Plateau. Sufletul mai bătrân al orașului este Treichville, locul în care găsiți multe restaurante, baruri, restaurante și cluburi de noapte. Puteți vizita Muzeul Ifon și Muzeul Național, ce conține artefacte istorice, statui și fildeș.
- La aproximativ 100 km est de fosta capitală se află stațiunea de litoral Assouinde. Alte locații transformate în stațiuni turistice sunt Tiagba, Grand Bassam și Bondoukou, una dintre cele mai vechi așezări din țară. În Abidjan și stațiunile înconjurătoare există un curent foarte periculos pentru înotători.
- Puteți pescui pe coasta și în râuri. Agențiile organizează excursii pe mare pentru pescuit de rechini, pești spadă, sardine și marlin. Bărci și instructori sunt în Abidjan, precum și facilități de schi nautic.
- În vestul țării puteți vizita orașul atractiv Man, situat într-o regiune cu munți împăduriți. O atracție populară sunt cascadele din apropiere, cățărările pe muntele Tonkoui și vizite în satele Biankouma și Gouessesso, la 55 km depărtare.
- Alte orașe de interes sunt Korhogo, principalul oraș din nord și un centru de pescuit și vânat, fosta capitală Bingerville și orașul Bouake din centrul țării.
- Parcurile naționale sunt accesibile doar pentru vizitatorii cu vehicule proprii. Cel mai mare parc este Parcul Național Comoe în nord-est, unde puteți vedea lei, antilope, hipopotami și alte animale.

Gastronomie

Principalele produse ale Coastei de Azur sunt bananele plantain, orezul, meiul și alunele. Însă fiecare regiune are propria specialitate. De exemplu, în savanele din nord un fel obișnuit este orezul cu un sos de alune picant. Mai aproape de coastă, sunt mai populare felurile din pește și plantain. Felul național este „fufu” – plantain, cassava sau yam se transformă

într-un aluat lipicios, care se servește cu un sos foarte aromat numit „kedjenou”. Fiecare mesean ia un deget de aluat și îl înmoaie în sos. Sosul poate fi făcut din alune, vinete, dovlecei sau roșii.

Istorie

Coasta de Fildeș (Cote d'Ivoire) a fost constituită la început din mai multe așezări izolate. Astăzi, acestea reprezintă peste 60 de triburi distincte, inclusiv Baoule, Bete, Senoufou, Agni, Malinke, Dan și Lobi. Coasta de Fildeș a atras comercianții francezi și portughezi în secolul XV, veniți în căutare de fildeș și sclavi. Comercianții francezi au întemeiat o așezare în secolul XIX, iar în 1842 francezii au obținut concesiune teritorială de la triburile locale, treptat extinzându-și influența de-a lungul coastei și în interior. Zona a fost organizată ca teritoriu în 1893, devenind republică autonomă în Uniunea Franceză după cel de-al doilea război mondial și obținând independența în 1960. În 1959, Coasta de Fildeș a format o uniune a vămilelor cu Dahomey (Benin), Niger și Burkina Faso. Economia națiunii este una dintre cele mai dezvoltate dintre statele africane sub-sahariene. Țara este cel mai mare exportator de cacao și unul dintre cei mai mari exportatori de cafea.

De la independență până la moartea sa în 1993, Felix Houphouet-Boigny a fost conducătorul țării. Protestele masive din partea studenților, fermierilor și profesioniștilor au forțat președintele să legalizeze partidele de opoziție și să organizeze alegeri prezidențiale, în 1990.

În septembrie 1988, mii de demonstranți au protestat împotriva revizuirii constituției, ce acordă președintelui Henri Konan Bedie puteri crescute. Acesta promova și un concept de „ivoirite” – pură mândrie națională, ce a dus la sentimente xenofobice și la alungarea etnicilor malieni și burkinieni din țară în 1999.

Lovitură de stat din același an a fost văzută ca primul pas spre renegarea democrației. Constituția din 2000 permitea doar persoanelor pur ivoriene să candideze la președinție, excluzând astfel 40% din populație. Autorul loviturii de stat, generalul Guei, deși promisese să rămână la conducere doar cât să „facă ordine”, a candidat la președinție, împreună cu un civil, Laurent Gbagbo. Fiecare s-a declarat învingător, după niște alegeri considerate ca fraudate. Protestele împotriva lui Guei au devenit violente, forțându-l să părăsească țara. Sute de persoane au decedat în cadrul acestor dispute.

Soldații rebeli au încercat o lovitură de stat în 2002, Guei și ministrul Doudou fiind uciși. Luptele au continuat chiar și după ce s-a semnat un acord de pace cu rebelii. Războiul a fost declarat încheiat oficial în iulie 2003.

În 2004, războiul civil a izbucnit iar și anul următor s-a semnat alt acord de pace între guvern și rebeli, în 2007. Cele două părți au fost de acord să împartă puterea guvernamentală și să aibă o armata comună.

Informații utile

O caracteristică a acestei națiuni este marea diversitate etnică și lingvistică. Dimensiunea celor 60 de grupuri etnice, printre care se numără Akar, Kron, Nzima, Hone, Voltaic și Malinke, variază mult. Cu câteva excepții, fiecare locuitor are o limbă natală, cea a satului, împreună cu tradiții și relații sociale în cadrul grupului etnic. Franceza a devenit limba oficială pentru școli, orașe și guvern. Șerpii sunt considerați sacri de unele grupuri etnice.

Capitală: Yamoussoukro

BURUNDI

Cultura

Cultura Burundi se bazează pe tradiția locală și influența țărilor vecine. Deși proeminentă cultural, a fost îngreunată de tulburări civile. Deoarece agricultura este principala industrie, o masă tipică în Burundi este formată din cartofi dulci, porumb și mazăre. Datorită costurilor, carnea este mâncată doar de câteva ori pe lună. Când mai mulți burundezi apropiați se întâlnesc beu împreună impeke, o bere dintr-un container mare pentru a simboliza unitatea.

Personalități notabile includ arbitrul de fotbal Mohammed Tchité și cântăreața Jean-Pierre Nimbona, cunoscută popular ca Kidumu .

Artizanatul este o formă de artă importantă în Burundi și se produc cadouri atractive pentru multi turisti. Impletirea de cosuri este un domeniu pentru artizanii din Burundi. Alte meșteșuguri, cum ar fi măști, scuturi, statui și ceramică sunt făcute în Burundi.

Bătutul la tobe este o parte importantă a patrimoniului cultural din Burundi. Si-au făurit un renume mondial Royal Toboșarii Regali de Burundi, care au activat timp de peste patruzeci de ani si s-au remarcat prin folosirea tobelor tradiționale folosind karyenda, amashako, ibishikiso, și tobe ikiranya. Dansul însoțește adesea performanța tobelor, care sunt frecvent observate la sărbătorile și reuniunile de familie. Abatimbo, care se efectuează la ceremonii oficiale și ritualuri, iar abanyagasimbo, dansuri ritmate rapid, sunt câteva dansuri Burundi celebre. Unele instrumente muzicale notabile sunt flautul, titera, ikembe, indonongo, umuduri, inanga, și inyagara.

Limbile Kirundi , franceză si swahili sunt vorbite de-a lungul republicii Burundi. Tradiția orală burundeza este puternică, bazându-se pe istorie și povestirea lecțiilor de viață, poezie, și cântec. Imigani, indirimbo, amazina si ivyivugo sunt tipuri de genuri literare existente în Burundi.

Baschetul și atletismul sunt sporturi observate în Burundi. Artele martiale sunt populare, de asemenea. Există cinci mari cluburi de judo: Club de Judo de l'Antantei Sportiv, în centrul orașului, și altele patru prin oras. Asociațiile de fotbal sunt populare în întreaga țară, așa cum sunt jocurile Mancala .

Majoritatea sărbătorilor creștine sunt sărbătorite în Burundi, Crăciunul fiind cea mai mare. Ziua Independenței Burundi este sărbătorită în fiecare an la 1 iulie. În 2005, guvernul a declarat ca sărbătoare publică Burundi Eid ul-Fitr, o sărbătoare islamică.

În aprilie 2009, guvernul Burundi a schimbat legea pentru a incrimina homosexualitatea. Persoanele găsite vinovate de relații consensuale homosexuale primesc doi-trei ani de închisoare și o amendă de 50.000 la 100.000 de franci Burundi. Amnesty International a condamnat acțiunea, numind-o o încălcare a obligațiilor Burundi în temeiul dreptului internațional și regional privind drepturile omului, precum și împotriva Constituției, care garantează dreptul la viața privată.

Gitega este un oraș (chiar capitală, recent) din Burundi. Este reședința provinciei omonime și capitala țării, din ianuarie 2019. Conform declarațiilor din martie 2007 ale președintelui statului, Pierre Nkurunziza^[4], schimbarea se datorează poziției centrale în țară și a apropierii de Uganda, principalul partener comercial al Burundi, însă criticii îl acuză că schimbarea are rolul de a deturna atenția de la criza economică cu care se confruntă țara.^[3]

Aici se află Muzeul Național din Burundi.

Cultura Burkinei Faso

Literatura în Burkina Faso este bazată pe tradiția orală. În 1934, în perioada ocupației franceze, Dim-Dolobso Ouedraogo a publicat *Maximes, pensées et devinettes mossi (Maxime, gânduri și ghicitori ale mossi-lor)*, o înregistrare a istoriei orale a poporului Mossi. Tradiția orală a continuat să aibă influențe asupra scriitorilor Burkinabè în Burkina Faso anilor '60, cum ar fi Nazi Boni și Roger Nikiema. Anii '60 au cunoscut o creștere a numărului de dramaturgi publicați, iar din anii '70 literatura s-a dezvoltat fiind publicați mulți alți scriitori. Teatrul în Burkina Faso combină tradiționalul Burkinabè cu influențele coloniale și eforturile post coloniale de educare a populației rurale. Ceremoniile rituale tradiționale ale multor grupuri etnice au ca element dominant dansul cu măști. Teatrul în stil european a fost introdus în țară în timpurile coloniale și are o importantă influență franceză. Odată cu independența a apărut un nou tip de teatru inspirat din *teatrul forum* cu scopul de a educa și distra populația rurală.

Bucătăria

Bucătăria din Burkina Faso, o bucătărie tipică vest africană, se bazează pe sorg, orez, mei, arahide, porumb, cartofi, fasole, igname și bame. Carnea este un lux la sate, dar ouale și peștele de apă dulce sunt o sursă importantă de proteine. Sosurile sunt nelipsite din dieta Burkinabè. De exemplu "*riz gras*" este orez amestecat cu sos vegetal, carne și ulei, iar sosul "*gombo*" este o tocană pe bază de bame. Sosurile sunt servite de obicei cu *tô* (un terci tare făcut din făină de mei, sorg sau porumb) sau orez, și mâncată cu mâna dreaptă. Specialitățile includ *brochette* (carne friptă în țepușă) și mâncare de pui. În zonele rurale șobolanul de tufe este considerat o delicatasă. Semințele copacului *nééré* sunt folosite ca și condiment principal în gătitul tuturor sosurilor pentru *tô* sau orez. Copacii *nééré* nu se taie niciodată de pe terenurile

agricole datorită faptului că semințele lor negre sunt un ingredient esențial a fiecărei mese. Semințele sunt fermentate și li se dă o formă sferică, numite *soumbala* sau *Maggi Africana* (maggi african). Când proprietarul unui teren arendează o bucată de pământ, drepturile asupra recoltei sunt ale arendașului, dar dacă există un copac *nére* pe acel pământ, proprietarul întotdeauna va deține drepturile asupra recoltei de semințe. Apa este cea mai comună băutură, dar în orașe sunt de asemenea populare *dôlo*, o bere de casă din mei, și *bissap*, o băutură roșcată făcută din florile de hibiscus. *Zoomkoom* este un suc popular făcut din făină de mei și apă aromatizat cu ghimbir și lămâie și îndulcită.

Cultura Burundi se bazează pe tradiția locală și influența țărilor vecine. Deși proeminentă cultural, a fost îngreunată de tulburări civile. Deoarece agricultura este principala industrie, o masă tipică în Burundi este formată din cartofi dulci, porumb și mazăre. Datorită costurilor, carnea este mâncată doar de câteva ori pe lună. Când mai mulți burundezi apropiați se întâlnesc beau împreună *impeke*, o bere dintr-un container mare pentru a simboliza unitatea. Personalități notabile includ arbitrul de fotbal Mohammed Tchité și cântăreața Jean-Pierre Nimbona, cunoscută popular ca Kidumu.

Artizanatul este o formă de artă importantă în Burundi și se produc cadouri atractive pentru mulți turiști. Impletirea de coșuri este un domeniu pentru artiștii din Burundi. Alte meșteșuguri, cum ar fi măști, scuturi, statui și ceramică sunt făcute în Burundi.

Bățulul la tobe este o parte importantă a patrimoniului cultural din Burundi. Și-au făcut un renume mondial Royal Toboșarii Regali de Burundi, care au activat timp de peste patruzeci de ani și s-au remarcat prin folosirea tobelor tradiționale folosind *karyenda*, *amashako*, *ibishikiso*, și *tobe ikiranya*. Dansul însoțește adesea performanța tobelor, care sunt frecvent observate la sărbătorile și reuniunile de familie. *Abatimbo*, care se efectuează la ceremonii oficiale și ritualuri, iar *abanyagasimbo*, dansuri ritmate rapide, sunt câteva dansuri Burundi celebre. Unele instrumente muzicale notabile sunt flautul, *țitera*, *ikembe*, *indonongo*, *umuduri*, *inanga*, și *inyagara*.

Limbile Kirundi, franceza, și swahili sunt vorbite de-a lungul republicii Burundi. Tradiția orală burundeză este puternică bazându-se pe istorie și povestirea lecțiilor de viață,

poezie, și cântec. Imigani, indirimbo, amazina și ivyivugo sunt tipuri de genuri literare existente în Burundi.

Baschetul și atletismul sunt sporturi observate în Burundi. Artele marțiale sunt populare, de asemenea. Există cinci mari cluburi de judo: Club de Judo de l'Antantei Sportiv, în centrul orașului, și altele patru prin oras. Asociațiile de fotbal sunt populare în întreaga țară, așa cum sunt jocurile Mancala.

Majoritatea sărbătorilor creștine sunt sărbătorite în Burundi, Crăciunul fiind cea mai mare. Ziua Independenței Burundi este sărbătorită în fiecare an la 1 iulie. În 2005, guvernul a declarat ca sărbătoare publică Burundi Eid ul-Fitr, o sărbătoare islamică.

În aprilie 2009, guvernul a Burundi a schimbat legea pentru a incrimina homosexualitatea. Persoanele găsite vinovate de relații consensuale, homosexuale primesc doi-trei ani de închisoare și o amendă de 50.000 la 100.000 de franci Burundi. Amnesty International a condamnat acțiunea, numindu-o o încălcare a obligațiilor Burundi în temeiul dreptului internațional și regional privind drepturile omului, precum și împotriva Constituției, care garantează dreptul la viață privată.

ALGERIA

Localnicii sunt foarte religioși, tradițiile și obiceiurile strămoșilor lor trec de la o generație la alta, iar ritualurile sunt tratate cu mare respect. Mulți călători observă că cetățenilor nu le place să fie fotografiați. Când văd o cameră sau o cameră foto, ei se pot întoarce pur și simplu, iar femeile în batiste negre ar trebui să fie îndepărtate și complet interzise prin lege.

Algerienii cred că fotografia poate afecta în mod negativ starea mentală a unei persoane și poate cauza o boală fizică. Din același motiv, sătenilor nu li se permite să fotografieze animalele nou-venite, asigurând că vacile vor strica inevitabil laptele, pasărea și pot fi grav bolnavi.

Numai în seară se pot aduna familii pentru cină, pe masă există de obicei o mulțime de dulciuri. În timpul zilei, oamenii acordă mult timp rugăciunilor, nu postul este permis doar celor care sunt grav bolnavi.

La naștere, unui copil îi este cumpărat un vas de lut frumos, pe care trebuie să-l stăpânească toată viața. După moartea unei persoane, o oală este ruptă și strânsă în apropierea locului de înmormântare, pe piatră de mormânt nu sunt înscrise nume și date

Clasele de uz casnic.

Principala ocupație tradițională este agricultura cultivată (grâu, orz, citrice, struguri, mășline, palmieri, culturi de grădină etc.). Creșterea bovinelor, colectarea de iarbă alfa, coaja de stejar de plută sunt, de asemenea, comune. Nomazii au ca ocupații înmulțirea cămilelor și creșterea oilor. În secolul al XIX-lea a existat o industrie minieră, până la mijlocul secolului XX - producția de petrol și gaze. Pe litoralul mediteranean, pescuitul marin este comun.

Cei mai mulți algerieni trăiesc în orașe. Tipurile de locuințe tradiționale ale algerienilor sunt diverse. În funcție de zona de reședință, acestea sunt clădiri de piatră, adobe sau lemn. Nomazii au corturi.

Algerienii poartă haine moderne, dar costumul tradițional este încă larg răspândit. Bărbați - o cămașă spațioasă din bumbac sau lână - un jelu, pantaloni largi, veste brodate și caftani. Cea mai populară căciucă este fez - tarbush sau sheshiya. Iarna - se face torsul de lână. Femei - o rochie mare brodată (Hundoor), caftani de țesături de bumbac, mătase sau catifea. Curele

distribuite pe larg, mantie - haik. Pantofi - sandale (cui), din piele sau din țesături cu bunica, fără cusur

Mâncarea tradițională include comune arabe (prăjituri, hot-meshvi, diverse sosuri), și feluri de mâncare berbere și de origine africană, cum ar fi cușcuș, tagine

Folclorul algerilor a cunoscut o influență semnificativă atât din partea berberilor locali, cât și din urmașii musulmanilor din Andaluzia care trăiau în

multe orașe din Algeria. În arta muzicală tradițională, în alte țări arabe se folosesc instrumente cunoscute - ud, rebab, eve, percuție (bandira etc.)

Casa în viziunea algeriană

Casa algeriană

Algeria este una dintre țările care formează ceea ce-n lumea arabă este cunoscută drept zona magrebiană, de mii de ani. Geografic, prin Magreb se-nțelege partea vestică a Africii de Nord. Țărmuită de Marea Mediterana la Nord, Algeriei aici i-au fost dăruite pământuri montane și fertile, în vreme ce Sudului, deșertul i-a acoperit suprafețele în totalitate. Deșertul este aproape nelocuit. Cu o populație de aproximativ treizeci de milioane de suflete, algerienilor le este mai bine la oraș, fugind de zone izolate și deșertice. Ca și-n alte țări arabe sau arabizate, în conștiința culturală a acestui popor, casa, familia și intimitatea joacă rol important. Societatea se bazează pe credințe derivate din religie, influențe culturale arăbești, păstrând în același timp și profilul comunității berbere, locuitorii originari ai pământului algerian.

Casele algeriene, sunt, din punct de vedere tradițional, înconjurate de grădini și ziduri înalte, pentru a asigura intimitatea după care tânjește societatea de aici. Pe interior,

cele mai multe dintre ele au o curte, care e înconjurată de camerele casei, precum living-ul, bucătăria, baia, dormitoarele. Dacă familia este una bogată, atunci camere sunt organizate pe etaje. Exteriorul este văruiat în alb sau pietruit, adevăratul farmec decorativ aflându-se pe partea dinăuntru a locuințelor. Una dintre problemele cu care se confruntă societatea algeriană este lipsa de locuințe, nu de puține ori fiind un lucru obișnuit, (ca și prin alte țări arabe de altfel), ca familiile să trăiască în aceeași casă. E bine de menționat că acest lucru se poate întâmpla și pentru că oamenii țărilor arabe sunt iubitori ai ideii de familii numeroase și cultural, obișnuiți să-și aibe părinții în case.

Curmalele

Curmalele deglet nour sunt cunoscute drept comorile dulci ale deșertului Saharei

Acolo unde sunt cel mai des întâlnite, în special în țară de origine și cel mai mare producător din lume, Algeria. Deglet Nour sau în limba arabă, s-ar traduce prin „Curmala luminii”, dar acest tip de fructe mai sunt știute și drept „reginele curmalelor”, pentru aspectul lor fin, culoarea deschisă și gustul asemănător cu cel al mierii, caracteristici care le poziționează pe o treaptă superioară celorlalte tipuri de curmale. Pe lângă Algeria, țări care cultivă deglet nour într-o cantitate considerabilă sunt Tunisia, Libia și peste ocean, Statele Unite. Deși ele cresc în multe zone mediteraneene, Algeria rămâne totuși principala țară de producere a curmalelor deglet nour și exportatorul numărul unu în lume. Aici ele cresc predominant în provincia Biskra, oazele Tolga și M'Chouneche.

Mierea Saharei

Pe pământul Algeriei amprenta culturală și-au lăsat-o în primul rând nomazii berberi, locuitorii originari, pentru că mai apoi soldații lui Muhammad să vină din Arabia pentru a stabili o nouă religie, un nou stil de viață, valori sociale și cu această ocazie să

aducă și din influențele arăbești arhitecturii acestui popor nord african.

Cuceritorii europeni de mai târziu au avut și ei contribuție lingvistică, socială și arhitecturală pe alocuri, însă un lucru e clar: toate acestea la un loc au făcut din Algeria o țară cu o semnificativă zestre culturală. Femeia algeriană e făptură tainică ascunsă din timpuri străvechi în dunele Saharei, așa că nu ne miră de ce alege un port misterios, care să îi reflecte tradițiile patriei de proveniență: el hayek-ul

Aceasta este denumirea valului cu care se acoperă femeia tradițională din Algeria. Deși o țară influențată de mai multe culturi, aici este întâlnită mai mult, ca-n vecinătățile magrebiene, practica acoperirii chipului cu el hayek.

Marocul și Tunisia au și ele elemente vestimentare apropiate de cele întâlnite aici, dar modelul prezent în imagine reprezintă clar identitatea algeriană. În background apare covorul tradițional cu elemente berbere.

Portul femeii in Sahara algeriană

Algeria, la fel ca și celelalte țări musulmane, are un stil de viață influențat de valorile religioase regăsite-n Qur'aan, cartea sfântă a Islamului. În Qur'aan, căsătoriei i se acordă o deosebită importanță, și trebuie să fie bazată pe dragoste și înțelegere, iar ea are loc doar cu acordul miresei. Deși familiile au un cuvânt greu de spus în societatea arabă în privința soțului, mireasa, potrivit Islamului, este liberă să aleagă ce soț își dorește, atât timp cât este un bun musulman, iar căsătoria urmează pașii „halal”. Sigur că tinerele au în mintea lor un tipar la care visează de mici, dar generația veche este de regulă mai practică și le aduce cu

picioarele pe pământ, amintindu-le că și lucrurile materiale sunt importante pentru un bun mers al mariajului. Dacă părinții fetei de regulă sunt interesați de moralitatea soțului și partea

financiară, pentru a asigura fiicei lor un trai fără griji, și părinții băiatului în societatea algeriană au așteptări de la mireasa.

Ea trebuie să fie o față respectabilă, cinstită, corectă, bine educată și să provină dintr-o familie onorabilă. De obicei pașii căsătoriei ar trebui să fie așa: când un băiat iubește o față, el își anunță mama de intenția de a o lua de

soție, iar acestea va întreba în comunitate de reputația tinerei în cauza.

Dacă veștile sunt mulțumitoare, urmează întâlnirea cu familia ei, pentru a-i cere mâna, iar dacă vizita e bine primită și de rudele miresei, se trece la pregătirile de nuntă.

Pentru început este necesară vizită la moschee să se înceapă logodna, iar în cadrul ceremoniei, imamul le va explica tinerilor codul și morala religiei islamice în raport cu ceea ce înseamnă căsătoria. Perioada logodnei nu este deloc una liniștită pentru tânăra femeie, care alături de mamă, urmează să cumpere tot ce ține de mobilarea viitorului cămin, haine, aur, rochia de mireasă, ceea ce-n arabă e cunoscut drept „shurah”. În această vreme mirele nu are atât de multe lucruri de făcut, e însă obișnuit ca acesta să aducă daruri pentru mireasă și mama ei, în semn de respect. În lumea arabă căsătoria este un lucru serios iar drepturile și responsabilitățile soților sunt bine știute încă de la început. Soția are rolul de a se ocupa de educația copiilor și bunul mers al casei, în vreme ce bărbatul este cel care oferă suportul financiar și protecția căminului, duritatea comportamentului acestuia nefiind însă încurajată. Înainte de căsătorie este recomandat ca tinerii să petreacă timp împreună pentru a aranja noua locuință după placul amândurora, dar și pentru a se cunoaște mai bine. În săptămâna dinaintea nunții încep pregătirile cu dulciuri specifice, cous-cous cu carne de miel, salate și diferite alte bucate tradiționale algeriene. Nunțile în Algeria se țin Miercurea și Joia, iar prima zi este dedicată familiei și prietenelor miresei, vreme în care mirele se odihnește. Petrecerea cea mare este a doua zi când, cu un alai luxos, mireasăa este dusă la casa mirelui, unde va stăa alături de acesta pe durata zilei. Nu e vreme de relaxare nici acum, pentru că tradiția cere ca la fiecare jumătate de ora tânăra să-și expună ținutele pentru a arăta invitaților garderoba sa. În toiu petrecerii, în vreme ce oaspeții servesc bunătăți din belșug, mirii

își iau rămas bun pentru a petrece împreună prima noapte cu statutul de soț și soție.

Logodna și căsătoria tradițională algeriană

N-am cunoscut încă vreo regiune a Magrebului până acum. Îmi doresc să merg cu prima ocazie într-una din țările magrebiene, să descopăr oamenii și cultura de acolo. Până atunci însă îmi voi îndrepta atenția spre ceea ce știu deja despre zona aceasta iar astăzi voi dedica postarea Algeriei, o țară care împletește în peisajul său farmecul Saharei și al Mediteranei la un loc.

Aici bucătăria nomadă întâlnește cele mai gustoase specii de peste gătite de bucătari pricepuți. Am observat în urmă cu ceva vreme câțiva naționali ai Algeriei prin Egipt.

Erau tineri veniți la competițiile sportive din Cairo, zgomotoși, energici, plini de viață, exprimându-și dorințele într-o arabă

greu de descifrat și evident cu influențe ale limbii franceze în vocabular.

Locuință

Algeria și lumea culinară -
couscous

Interesați ca orice turiști de cultură egipteană, în grup tinerii se uitau la suvenirurile faraonice expuse în vitrine, cu gând să-și achiziționeze câteva înainte de a lua drumul spre casă, în Vestul Saharei. Când spunem Algeria e musai să amintim de couscous. Nu cred că putem să pretindem că știm ceva despre gastronomia algeriană dacă nu am gustat un couscous veritabil cu legume și carne de miel ori pui. Ca și cultura lor, bucătăria tradițională algeriană a fost adânc marcată de popoare precum berberii, arabii, turcii și francezii. Astfel că astăzi Algeria se mândrește cu un meniu diversificat format din feluri de mâncare ce îmbină gustul arăbesc nomad și

mediteranean la un loc! Restaurantele algeriene sunt răspândite peste tot în lume, nu doar în țara de origine, iar dacă mai dăm și peste un bucătar priceput, putem simți savoarea acestui țărâm chiar și de la mii de kilometri distanță.

Algeria și farmecul muzicii RAI

Fără îndoială că muzica a fost și ea influențată de popoarele care au trecut prin Algeria, o țară nord africană al cărei nume derivă de la capitala țării, Alger, (care la rându-i își trage rădăcinile din cuvântul arab „insulele- al-jaza’ir”, făcând referire la cele patru insule din apropierea coastei capitalei existente până la unirea cu continentul în anul 1525).

Cu privire la muzică acestei țări, populară atât în Franța cât și în statele vecine din regiunea Magrebului, trebuie știut că celor care o interpretează li s-a dat denumirea de „cheb” sau „sheikh”.

Tradiția acestui ritm a apărut în orașe precum Oran, în special în rândul păturei sărace a societății algeriene.

În secolului XX muzica rai era interpretată doar de partea masculină algeriană, stilul a început să fie cântat mai apoi și de femei. Printre cei mai cunoscuți interpreți de muzică rai se numără Cheb Khaled- „Regele muzicii rai” și Cheb Mami, cunoscuți nu doar în lumea arabă ci și internațională, datorită melodiilor cu priză la public și colaborărilor cu artiști de peste graniță.

REPUBLICA BENIN

Cultură, turism și gastronomie

Benin (fostă Dahomey) nu are o unitate geografică sau istorică și își datorează granițele rezolvării rivalității dintre francezi și englezi de la sfârșitul secolului al XIX-lea.

Aceasta este cel mai vizibil în partea de nord a Beninului, unde populația are afinități mai degrabă cu populația din zona de graniță a țărilor vecine decât cu populația din sudul Beninului. Sudul Beninului are o oarecare unitate istorică prin existența în acea parte a câtorva

regate, toate fiind în legătură cu populațiile Fon și Adja (din poporul Ewe).

Regatele Abomey (sau Dahomey) **și Adjatché** (devenit Porto-Novo), au fost fondate de către cei doi fii ai regelui Alladei care au fost formate în nordul și sud-estul regatului. În 1724 Abomey a cucerit Allada, a capturat portul Ouidah în 1727 și **a devenit un regat faimos în comerțul cu sclavi**. În aceeași perioadă, în Abomey au fost recrutate pentru serviciul regulat soldați femei, cunoscute și ca „amazoane”.

Comerțul de coastă francez, englez și portughez a continuat și, odată cu scăderea puterii Yorubei, cei din Abomey au făcut în permanență incursiuni în Yoruba și spre vest în Ashanti.

Prizonierii capturați în aceste campanii erau sacrificați sau exportați ca sclavi, până la sfârșitul secolului al XIX-lea. La mijlocul secolului al XIX-lea, treptat comerțul cu sclavi a fost înlocuit de comerțul cu ulei de palmier.

În 1857 francezii s-au stabilit în Grand Popo, iar în 1868 au încheiat un tratat cu regele Abomey-ului prin care li s-a permis stabilirea unui centru comercial în Cotonou. Între timp britanicii s-au stabilit în Lagos, pe care l-au anexat în 1861 cu scopul de a elimina comerțul cu sclavi.

Plajele de-a lungul litoralului, de la Ouidah și Grand Popo, sunt o atracție importantă pentru turiști, dar vizitatorii trebuie să fie atenți la mările puternice, ce limitează semnificativ posibilitățile de practicare a sporturilor acvatice.

De pe vremuri gazda marelui Imperiu Dahomey, Benin dispune de câteva palate și temple ce stau mărturie culturii intrigante ce se poate încă vedea în Abomey.

Muzeul local conduce vizitatorii înapoi în perioada celor trei regate Abomey. Clădirea obișnuia să fie palatul unuia dintre cele trei regate; un **tron confecționat din cranii umane** se află în vitrinele acesteia. Siturile istorice din Ouidah merită, de asemenea, o vizită, incluzând portul portughez și un templu colonial cunoscut sub numele de „Templul Pitonului Sacru”.

Opțiunile turismului cultural sunt la fel de extinse pe tot teritoriul țării: muzee, palate regale, religii tradiționale, cântece și dansuri. Tradițiile orale reprezintă o trăsătură culturală unică, în special pentru populația Gelede, declarată patrimoniu cultural mondial în 2001. Turiștilor aventurieri le stau la dispoziție expedițiile de safari în parcurile naționale și rezervațiile naturale din nord.

. O altă atracție turistică este **muzeul Abomey**, situat la 100 km nord-est de capitala Porto Novo. Muzeul acoperă istoria

regatului Abomey și conține un tron făcut din craniile umane. În apropiere se află Templul Fetișului, precum și Centrul Artizanal. În capitală mai pot fi văzute multe alte exemple de **arhitectură și artă colonială și pre-colonială**.

Există **aproximativ 40 de grupuri etnice diferite** care trăiesc în Benin, cel mai mare fiind Fon, care constituie circa 49% din populația Beninului.

Alte grupuri etnice sunt Adja, Yoruba, Somba și Bariba. Majoritatea acestor grupuri etnice au propriile lor limbi, deși limba franceză este limba oficială, vorbită în special în orașe. Dintre limbile indigene, limbile Fon și Yoruba sunt cele mai vorbite.

Religiile indigene predomină, deși o mare parte a populației este creștină (în principal romano-catolică) sau musulmană. **Tradițiile și obiceiurile locale sunt deseori combinate cu cele creștine și musulmane.**

Potrivit site-ului turistik.ro, se crede că **Vaudou** („Vodun” ori „Voodoo”, cum mai este numită) a apărut în Benin și a fost introdusă în Brazilia, Insulele Caraibe, și părți ale Americii de Nord de către sclavii prinși din această regiune a Coastei Sclavilor. **Religia indigenă din Benin este practică de circa 60% din populație.** Din 1992 „Vodun” a fost recunoscută ca una dintre religiile oficiale ale Beninului, iar o Sărbătoare Națională „Vodun” are loc pe 10 ianuarie.

În Benin, există **o mare diversitate a preparatelor gastronomice**. Felul cel mai întâlnit este „la pate”, făcut din diverse sortimente de făină. „**La pate**” se înmoaie în sosuri și se mănâncă cu mâna dreaptă. În casele tradiționale, la micul dejun se mănâncă terci din mei, rădăcină de ignama, porumb și manioc. „**Gari**” se face din

manioc și se consumă cu prăjituri din alune. Comercianții stradali din orașele din sud vând găluște făcute în ulei încins, din banane sau fasole.

Pești din mai multe specii de sunt

consumați, cum ar fi plătica, crapul, somnul etc. Carnea de pui este cea mai comună și se mai mănâncă și alte tipuri de carne – de oaie, de bou, de porc, de iepure etc.

Creveții și crabii sunt fructele de mare consumate cel mai mult. În funcție de regiune și de sezon, sunt consumați și melcii. Carnea și peștele sunt preparate fie la grătar sau prăjite, fie fierte în sos și servite cu orez sau spaghete.

Fruitele cele mai căutate sunt: ananas, guava, mango, portocale, banane, mandarine, papaya etc.

Băuturile locale includ limonada, vinul de palmier și berea din mei. Există câteva băuturi specific locale cum ar fi „tchapalo” (băutură fermentată fabricată din porumb și zahăr caramelizat), „hibiscus” (băutură rece, dulce, făcută din flori de hibiscus) și altele. (Text: *Agerpres*, Foto: *en.wikipedia.org*, *intrepidtravel.com*, Video: *youtube.com*)

2.- OBICEIURI CIUDATE –

SĂRITURA PESTE VITE LA TRIBUL HAMMER ȘI BICIUIREA FETELOR DIN ETIOPIA

Să vedem un ritual ceva mai sângeros și anume ceremonialul de sărit peste vite al tribului Hamer din Etiopia de Sud.

Etiopia de Sud continuă să fie o zona dominată de triburi care își păstrează tradițiile ancestrale. Deși o să mai vezi ici și colo câte un telefon mobil Nokia, unele triburi continuă să fie semi-nomade, femeile să se expună la bustul gol, iar cocioabele în care trăiesc să fie făcute dintr-o combinație de chirpici și vreascuri. Evident, sunt câteva triburi care au trecut la ortodoxie și sunt să zicem în rând cu lumea, dar continuă să existe mai

multe triburi care țin cu dinții de obiceiurile proprii. Și deși sunt răspândiți pe o rază destul de redusă, sunt extrem de diferiți, cu obiecte de podoabă extrem de diferite și obiceiuri diferite.

- Unul dintre cele mai importante triburi din zona se numesc "hamer". Nu, nu are nimic comun cu ciocanul și nici cu mașina, pur și simplu acesta e numele lor din moși strămoși. Atât femeile, cât și bărbații circulă în sus și în jos, dezbrăcați până la brâu, doar când se duc la celebrul târg de la Key Afer unde se strâng comercianți și cumpărători din toate triburile își pun fără prea multă tragere de inima un tricou jerpelit pe ei. Dar nu despre asta vrem să vorbim, ci despre cel mai important moment din viața unui bărbat. Nu, nu e vorba de căsătorie, nașterea vreunui copil sau divorțul soacrei, ci așa numitul "*bull jumping ceremony*" – ceremonia de săritură peste vaci. Este momentul în care întreagă comunitate îl recunoaște ca fiind bărbat cu toate drepturile și poate să-și ia prima nevastă. Hammerii pot să-și ia până la 3 neveste, dar prima este aleasă de tată, iar tânărul, după ce capătă practică în întrebuințarea primei neveste, e destul de copt să-și mai ia încă două de capul lui. Dar acest ritual nu este deloc simplu – trebuie să alerge dus-întors de 2 ori pe spatele unor vaci. Complet nud, așa cum l-a făcut mama lui. Vacile astea nu sunt lăsate așa de izbeliște, prietenii și rudele din sat țin de vaci să stea una lângă alta ca și cărțile în bibliotecă, dar chiar și așa nu este deloc ușor să alergi gol pe spinarea vacilor. Riscul este să cazi de pe vacă și atunci ai picat examenul bărbăției, dar și banii și resursele pe care le-ai pus la bătaie pentru că trebuie să dai de mâncare la tot satul. Evident, peste ceva timp poți să alergi din nou, dar alți bani, altă distracție și potențiala nevastă poate ajunge în coliba altuia care și-a păstrat echilibrul pe vaci înaintea celui alt.

- Asta ar fi un obicei doar haios dacă nu ar fi precedat de un obicei sângeros. Pentru ca bărbatul să poată alerga peste vaci, rubedeniile sale de sex feminine (surori, verișoare, mătuși, etc, dar nu mama) trebuie să fie biciuite – nu se folosește un bici propriu-zis, ci mai degrabă niște nuiiele relativ grosute, dar cele care le lovesc pe spate trebuie să dea cu putere încât să rupă nuiaua pe spatele fetei. La propriu, nu la figurat. Altfel, probabil este luat de pământ.

- Ce am citit este că acest obicei vine din nevoia femeilor de a fi protejate.

Da, sună straniu, le bați în sânge (le rămân urme serioase pe spate, majoritatea sângerânde), dar scopul este de protecție.

La hameri, bărbații se căsătoresc la o vârstă mai înaintată – gen 20, chiar și spre 30, iar femeile până în 18 ani, așa că multe dintre ele pot rămâne văduve – bărbații trebuie să umble mai mult după mâncare, să hrănească vacile, iar riscurile sunt majore – fie poate fi omorât de vreun individ din alt trib care pofteste la vacile omului sau pe vremuri putea fi mâncat de vreun leu sau altă jivină. Așa că numărul de văduve în tribul hamer este disproporționat de mare (ideea cu 3 neveste este și că una din ele este de multe ori o văduva, eventual văduva fratelui). Ei bine, dacă fetele nu sunt biciuite în sânge, băiatul nu poate sări peste vaci, nu are voie. Dacă nu sare peste vaci, nu este recunoscut ca fiind bărbat și deci nu se poate căsători. Iar pentru sacrificiul fetelor, el le rămâne dator de-a pururi. Indiferent de ce problema au, el este obligat moral să le ajute, nu contează ce și cum.

Ceremonia respectivă a devenit extrem de populară printre turiști. Turiștii care ajung în sudul Etiopiei (și nu sunt chiar extrem de puțini) evident întreabă de ceremonie, iar ghidul se interesează prin zona dacă e vreuna. Dacă ai noroc să fie vreuna, te poți duce fără probleme (și așa e tot satul), dacă nu, ghinion.

Dar apariția turiștilor curioși a dus la anumite deviații de la tradiție. Unii au vrut să se dezbrace și ei să sară peste vaci. Pentru asta plătea localnice să fie biciuite pentru el – în general, sora sau verișoara respectivului ori nu era prin zona, ori prefera să nu plece cu spatele plin de sânge din Africa. Alții, un pic mai sadici, chiar plăteau niște fete pentru ca personal să rupă nuiielele pe spatele lor. Până la urmă, bătrânii satelor s-au întâlnit și au hotărât să pună punct tuturor acestor deviații. Străinii nu vor mai alerga goi pe spinările vacilor, iar spinările hameritelor nu vor mai fi însângerate de vreun mzungu. În schimb, pot să asiste, să filmeze, să pozeze după pofta inimii, dar să nu interfereze. Niște frantuzoaice au început să plângă și să protesteze împotriva biciuirii fetelor, așa că au fost luate pe sus și prompt evacuate de la ceremonie.

- Cum decurge o astfel de ceremonie ? Undeva lângă sat, într-o poieniță (zona este destul de aridă, așa că nu e greu să găsești un loc plin de colb) este strâns tot satul. E mâncare și băutură (un soi de bere dubioasă din sorg de culoarea nămolului în niște găleți care par să nu fi fost niciodată spălate, mă rog, râul e destul de departe). Nu am gustat, dar cei care au gustat mi-au spus că alcoolul este extrem de slab, dar nefiind

obișnuite, fetele păreau extrem de *high* – și nu folosesc droguri, khat-ul ăla care îl mestecă e apă de ploaie.

Pre-evenimentul este extrem de segregat – pe sexe și pe naționalități. Fetele și femeile dansează fără încetare, impulsionate de poțiunea magică, purtând de gât, mâini și gleze niște zdrăngănele care se aud la kilometri depărtare, capabile să alunge orice adunătură de lei flămânzi. În plus, suflă cu toată puterea în niște trâmbițe ca niște goarne. Dansează mai mult sau mai puțin desculțe în colb, zdrăngândind și trâmbitând în continuu. Bărbații se strâng grămadă în jurul candidatului la bărbăție și îi dau zeci și zeci de sfaturi în timp ce-l tund. Stau ca și cum l-ar proteja, strânși într-o grămadă ordonată, iar dacă vreun turist se apropie prea mult, îl alungă cu un răget leonin. Iar turiștii se învârt în jur, încercând să prindă fotografia perfectă în care să apară doar localnici și nu vreun alb rătăcit în cadru.

Cam așa arata un sat hamer

- După o perioadă, câțiva baietandri aduc vacile ca la paradă și se duc să le pregătească. Bărbații termină cu sfaturile, iar bățătorii profesioniști își pregătesc nuiiele. Nu, nu este ceva organizat, deodată toți turiștii o iau la fugă, încercând să prindă vreo hamerita bine altoită. Și sunt destule. Cele mai bătrâne, cu experiență ceremoniilor au spatele plin de urmele nuiielelor – pare un pic ciudat, dar fetele încearcă să-și păstreze cicatricile pe termen lung, numărul și profunzimea rănilor sunt o formă de mândrie, cu cât mai multe, cu atât sunt mai bine văzute în

comunitate. Și înțeleg că își pun un soi de lut după ce rana e deschisă pentru ca cicatricile să rămână pe termen foarte lung. Lutul e folosit și la altă formă de înfrumusețare – hameritele le recunoști din 1000 prin zona tribală a sudului, îmbrăcate sau dezbrăcate prin faptul că au părul roșu – nu, nu de la strămoși, ci prin faptul că și-l vopsesc cu ceva pigment natural combinat cu lutul atoatefolositor.

Biciuirea cum ziceam nu este organizată. Într-un colț, o fată, după un tufiș o alta, și așa mai departe.

Înainte de flagelare vreo două adolescente virgine (adică cu spatele virgin, pielea era complet netedă, se părea că sunt la prima biciuire) care păreau cam stresate. Le-am văzut apoi luând primele nuiete pe spate, păreau în tranșă de la berea de sorg. De altfel, fetele îi "atacă" pe biciuitor – sar în față lui, suflă în trâmbițele alea de să-și verse plămânii și după fiecare lovitură se uită cât de mare e urma și continuă să-l ațâțe – probabil zic ceva de genul "băi, atâta poți ? Dă, mai tare să sară sângele până pe vacă".

Comitetul de primire
nu pare prea
entuziast

Asta este coafura
tipică a hameritelor

Cam stressată. Se
pregătea pentru pri-
ma biciuire din viața

Evident, episodul biciuirii nu durează prea mult, vreo 10 minute, apoi fetele își arată cu mândrie urmele însângerate unei alteia și urmează apogeul ... alergatul peste vaci. Cum ziceam, vreo 5-6 vaci sunt puse lipte una lângă altă, ținute strâns de fanii junelui care ia aer și top, pe spatele primei vaci. Va cădea, nu va cădea? Pare însă bine antrenat, tipul e ok, așa că spre fericirea generală, aleargă pe spatele vacilor de 2 ori dus-întors. Nu știu vacile cât de fericite au fost, dar nu au părut să protesteze.

Ceremonia s-a terminat destul de brusc la apus de soare. Lumea s-a strâns în jurul ceaunelor care ardeau cu tot soiul de bunătăți locale (din câte am înțeles, a fost cinstea noului bărbat), fetele și-au mai complimentat cicatricile una alteia, bărbații au plecat mulțumiți la colibele lor, iar turiștii pozau un apus măreț de soare.

Fetele au început balul

Și s-au pus pe cântat și zdrăngănind asurzitor
Cam așa hamerii ajung bărbați... iar fetele lor bărbate ...

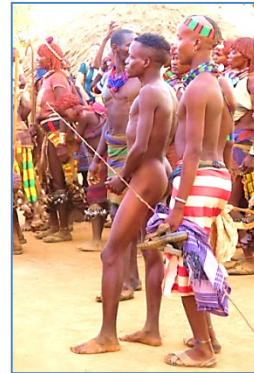
Imagini Ceremonia Sariturii peste vaci și de biciuire a fetelor în tribul Hamar

Dar nu înainte ca fetele sa nu o ia pe spinare

Tipa, il atata, mai sufla si in trambita

Ras, tuns, frezat,

E timpul să rupi nuiava pe ea

Prima reactie a fost adanca ? E
semnul corespunzator?

Decoratii noi pe spate. E timpul sa dirijam circulatia vitelor

In zgomot de trambite, bieteles vite, confuze sunt indreptate spre locul X

Tipul e bine antrenat 😊 A reușit cu grație!

3.-10 RECORDURI MONDIALE BIZARE ȘI POVEȘTILE LOR EXTRAORDINARE

Într-o lume obsedată de performanță, recordurile mondiale reprezintă vârfuri ale realizărilor umane.

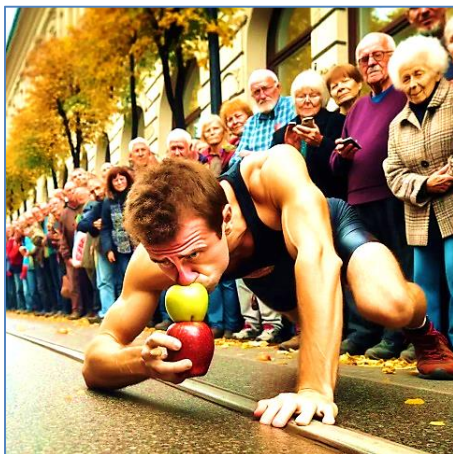
Dincolo de recordurile clasice, există o categorie aparte care ne surprinde și ne amuză în egală măsură: recordurile mondiale bizare. Aceste recorduri nu doar că ne testează limitele imaginației, dar adesea dezvăluie povești incredibile de determinare, pasiune și uneori, un strop de nebunie. Iată zece dintre cele mai neobișnuite recorduri mondiale și poveștile lor fascinante.

a. Cel mai lung zbor efectuat de o găină

Credeai că găinile nu pot zbura? Ei bine, una dintre ele a reușit să zboare pentru 13 secunde, stabilind un record neașteptat. În spatele acestei performanțe stă o echipă de entuziaști ai aviației care și-au propus să arate că, cu suficient antrenament, chiar și o găină poate avea momentul său de glorie în aer.

b. Cea mai lungă distanță parcursă, împingând un măr cu nasul

Un record care aduce un omagiu perseverenței, acesta a fost stabilit de un individ care a împins un măr pe o distanță de peste 20 de kilometri folosind doar nasul. Povestea din spatele acestei realizări este una de autodepășire și a unei dorințe arzătoare de a fi cel mai bun... într-o categorie cu totul unică. recorduri mondiale bizare

c. Cea mai mare distanță parcursă pe un monociclu pe o frânghie

Echilibrul și curajul se întâlnesc în acest record spectaculos. Un artist de circ a reușit să parcurgă sute de metri pe un monociclu, deasupra unei prăpăstii, pe o frânghie subțire. Această performanță nu doar că demonstrează abilități fizice excepționale, dar și o încredere de nezdruccinat în propriile forțe.

d. Cea mai mare colecție de pungi de ceai

Amatorii de ceai s-au întrecut în această categorie, dar un colecționar a ieșit în față cu o colecție de peste 20.000 de pungi de ceai diferite. Această pasiune a început cu o simplă pungă de ceai primită cadou și s-a transformat într-o călătorie globală în căutarea celor mai rare și neobișnuite sortimente.

e. Cel mai mare număr de oameni îmbrăcați ca pinguini

Un grup de peste 300 de persoane a stabilit acest record inedit, îmbrăcându-se în costume de pinguini și strângându-se împreună pentru a forma cea mai mare adunare de „pinguini” umani. Evenimentul a fost organizat pentru a strânge fonduri pentru conservarea habitatelor naturale ale pinguinilor.

f. Cea mai mare colecție de nave în sticle

Un artizan pasionat a dedicat decenii întregi pentru a crea și a colecționa modele de nave plasate meticolos în sticle. Cu peste 1.000 de piese, această colecție fascinantă reprezintă o călătorie prin istoria navigației și artizanatului minuțios.

g. Cea mai lungă durată petrecută într-un bloc de gheață

Un maestru al auto-controlului a stat înglobat într-un bloc de gheață timp de aproape două zile, stabilind un record mondial pentru cea mai lungă perioadă petrecută în condiții de frig extrem. Această provocare a testat limitele rezistenței umane la frig și a demonstrat puterea incredibilă a minții asupra corpului.

h. Cel mai rapid maraton în costum de armură

O combinație între forța fizică și istorie, acest record a fost stabilit de un alergător care a completat un maraton îmbrăcat într-un costum de armură medievală. Această performanță neobișnuită a fost inspirată de dorința de a aduce un omagiu luptătorilor din vechime și de a testa limitele rezistenței umane.

i. Cel mai lung timp petrecut fără clipit

Concentrare și disciplină sunt cuvintele cheie pentru acest record, în care o persoană a reușit să nu clipească timp de peste o oră. Această realizare extraordinară subliniază capacitatea umană de a controla reflexe involuntare, în numele stabilirii unui record mondial.

j. Cea mai mare colecție de cărți poștale trimise de la același expeditor către același destinatar

Un cuplu îndrăgostit a transformat comunicarea lor pe termen lung într-un record mondial, trimițându-și peste 20.000 de cărți poștale unul altuia. Această colecție unică de mesaje de dragoste și gânduri cotidiene reprezintă o călătorie emoționantă prin viața și iubirea lor.

Aceste recorduri bizare nu doar că ne fascinează prin unicitatea și diversitatea lor, dar ne amintesc că pasiunea și curiozitatea umană nu cunosc limite. În spatele fiecărui record se află o poveste de determinare, creativitate și uneori, un strop de nebunie, care inspiră și provoacă admirație.

k.- 10 Curiozități despre Cleopatra, ultima regină-faraon a Egiptului

Cleopatra a fost ultima regină-faraon care a condus Egiptul, rămâne una dintre cele mai fascinante și discutate figuri istorice.

Moștenirea sa, presărată cu povești de dragoste, politică și dramă, a inspirat generații de artiști, scriitori și istorici. Acest articol explorează zece aspecte mai puțin cunoscute ale vieții și domniei sale, evidențiind complexitatea și geniul acestei regine legendare.

Originea Cleopatrei

Contrar credinței populare, Cleopatra nu era egipteană din punct de vedere etnic, ci de origine greacă. Ca membră a dinastiei Ptolemeice, fondată de unul dintre generalii lui

Alexandru cel Mare, Cleopatra a fost ultimul faraon al Egiptului ptolemeic, încercând să revitalizeze puterea țării printr-o serie de alianțe politice și militare.

Inteligența și educația Cleopatrei

Cleopatra este cunoscută pentru inteligența și educația sa vastă. Educată la Alexandria, unul dintre cele mai mari centre culturale ale lumii antice, Cleopatra vorbea numeroase limbi, inclusiv egipteana, ceea ce i-a permis să comunice direct cu poporul său, o raritate printre faraoni.

Relațiile politice și amoroase ale Cleopatrei

Relațiile sale cu Iulius Cezar și Marc Antoniu nu numai că au modelat cursul istoriei, dar au și consolidat poziția Egiptului în lumea antică. Aceste legături, însă, au fost atât politice, cât și personale, jucând un rol crucial în menținerea independenței Egiptului față de Roma.

Cleopatra, Inovatoarea

Cleopatra a fost, de asemenea, o inovatoare în domeniul cosmeticii și medicamentelor. Se spune că a dezvoltat diverse tehnici de machiaj și a contribuit la progresul în medicina tradițională, folosind resursele naturale ale Egiptului.

Păstrarea Puterii și Reînnoirea Egiptului

Strategiile Cleopatrei de menținere a puterii și reformele economice au avut ca scop revitalizarea Egiptului. Ea a încercat să consolideze economia prin îmbunătățirea agriculturii și comerțului, asigurând prosperitatea țării sale într-o perioadă de turbulențe politice.

Ultimii Ani și Moartea Cleopatrei

Moartea Cleopatrei, în urma asediului Alexandriei și a sinuciderii alături de Marc Antoniu, a marcat sfârșitul Egiptului antic ca stat independent. Legende despre sinuciderea ei rămân un subiect de fascinație și speculație.

Cleopatra în Cultura Populară

Figura Cleopatrei a fost romanticizată și mitologizată în cultura populară, devenind subiectul a nenumărate opere de artă, piese de teatru, filme și literatură, fiecare interpretare adăugând straturi la imaginea sa complexă.

Descoperiri Arheologice Recente

Căutările recente pentru mormântul ei, precum și alte descoperiri arheologice din Alexandria, au adus noi informații despre perioada sa de domnie, deși mormântul însuși rămâne de găsit.

Cleopatra, Simbolul Feminin

Cleopatra continuă să fie văzută ca un simbol al puterii și influenței femeilor într-o lume dominată de bărbați, reprezentând o sursă de inspirație pentru mișcările feministe din întreaga lume.

Concluzie

Moștenirea Cleopatrei, împletită cu realizările și tragediile sale, continuă să captiveze imaginația colectivă. Regina Egiptului rămâne un simbol al puterii, inteligenței și seducției, o figură istorică care a depășit granițele timpului și culturii.

4.- DESCOPERĂ CEAIURILE TRADIȚIONALE DIN AFRICA

Ceaiul este o băutură adorată de culturi din întreaga lume, iar Africa nu face excepție. Pe continentul african, ceaiul ocupă un loc special în inimile oamenilor și în tradițiile lor. Cu aromele sale bogate și diverse, ceaiurile africane pot oferi o experiență unică pentru simțurile tale. În acest articol, vom explora câteva dintre cele mai cunoscute tipuri de ceaiuri consumate în mod tradițional în Africa și vom învăța despre tradițiile și beneficiile acestor băuturi fascinante.

a. Rooibos - Ceaiul African al Bunătății:

Rooibos, cunoscut și sub numele de ceai roșu african, este originar din Africa de Sud și este apreciat pentru gustul său dulce și aromele de vanilie și caramel. Rooibos-ul este bogat în antioxidanți și nu conține cofeină, ceea ce îl face o alegere

perfectă pentru cei care doresc să se bucure de o băutură relaxantă și sănătoasă.

b. Ceaiul de Menta Marocan - O Băutură Răcoritoare:

Ceaiul de mentă este una dintre cele mai populare băuturi din Africa de Nord, în special în Maroc. Acest ceai revigorant este realizat prin infuzarea frunzelor proaspete de mentă în apă fierbinte și se servește adesea îndulcit. Este o băutură răcoritoare și revigorantă, perfectă pentru a te răsfăța într-o zi călduroasă de vară.

c. Ceaiul de Hibiscus - O Băutură Vibrantă și Sănătoasă:

Ceaiul de hibiscus, cunoscut și sub numele de bissap sau karkade, este un ceai cu o culoare vibrantă și un gust ușor acrișor. Este obținut prin infuzarea florilor de hibiscus în apă fierbinte și este bogat în antioxidanți și vitamina C. Ceaiul de hibiscus este adesea consumat rece și este considerat benefic pentru sănătatea inimii și sistemului imunitar.

De la aromele bogate și variate, la proprietățile benefice pentru sănătate și cultura plină de tradiții, ceaiurile tradiționale consumate în Africa ne oferă o călătorie într-o lume vibranta. Fie că este vorba de roibosul din Africa de Sud, de ceaiul de mentă din Maroc sau de Hibiscus, aceste băuturi ne aduc o picătură din frumusețea și diversitatea Africii în fiecare ceașcă. Prin savurarea ceaiurilor africane, descoperim o conexiune cu natura și cultura acestui continent minunat. Așadar, încercați diversele

varietăți de ceaiuri africane și lăsați-vă purtați într-o călătorie gustativă și spirituală prin acest colț al lumii.

Colecția noastră de ceaiuri africane tip Rooibos le găsiți [aici](#).

Red Chai; Orange Mint Coconut; Bio Rooibos Classic; Detox Rooibos Spice; Honeybush Berry Party; Rooibos African Chai; Rooibos Cup Caramel; Rooibos Echinacea And Aloe Vera; Rooibos Gingerbread; Rooibos Green Cranberry Acerola; Rooibos Northern Light; Rooibos Orange Peppermint; Rooibos Vanilla; Rooibos Earl Grey; Rooibos Strawberry Cream; Rooibos Orange

5.- TRADIȚII ȘI RITUALURI CIUDATE, ALE UNUI TRIB DIN AFRICA

Există undeva în Africa aproape de granița cu Angola diferite triburi care ce trăiesc izolate de restul lumii și au propriile obiceiuri păstrate de secole. Cel mai cunoscut este tribul Himba, probabil datorită aspectului și obiceiurilor lor foarte interesante și unice în lume spre exemplu:

Dieta lui Himbas constă în principal din terci de mais (făină de porumb), lapte și produsele sale, carne, ouă și fructe/ierburi de sezon.

Tribul practică un sistem de poligamie, un bărbat poate avea până la 3 soții. Bătrânii tribului își permit și pot avea șase soții.

Fiecare soție are propria ei colibă unde locuiește cu copiii lor.

După căsătorie, un băiat Himba este considerat bărbat, spre deosebire de o fată Himba, care nu este considerată o femeie cu drepturi depline până când nu dă naștere unui copil.

Focul Sfânt joacă un rol foarte important în viața Ovahimba, paznicul focului (de obicei cel mai în vârstă și cel mai respectat om al tribului) are grijă de foc și se asigură că mocnește mereu. Este locul unde au loc toate ritualurile religioase. Nu ai voie să treci linia sfântă dacă ești străin sau nu ai fost invitat în sat. Linia sfântă pleacă de la intrarea principală a colibei șefului și merge drept, trecând pe lângă focul sfânt, până la intrarea în incinta vitelor. Focul se ține viu până la moartea paznicului, iar când asta se întâmplă, acestuia i se arde colibă.

Femeile din tribul Himba merg topless, purtând doar bijuterii tradiționale lucrate manual și o fustă de piele destul de simplă.

Crema de ocru roșu pentru care Himba sunt faimoși este făcută prin sfarmarea mărunț a pietrei de ocru (Hematit). Aceste fragmentele se amestecă cu unt, se încălzesc ușor cu fum și se aplică pe piele și îi ajută pe membri tribului să mențină pielea curată și umedă și, într-o oarecare măsură, blochează creșterea părului pe corp.

La opt ani, o fată poate deveni mireasă și este evaluată la patru vaci, iar o vacă la 700 de dolari. Pe măsură ce fața crește, prețul pentru ea crește și el.

Când concep copilul, în timpul actului sexual femeia cântă un cântec viitorului copil pentru a-l învăța. Când femeia rămâne însărcinată, urmează să învețe moașele și femeile mai mari cântecul acestui copil.

Pe măsură ce micuțul crește, toți cei din trib trebuie să-și învețe cântecul. Dacă i se întâmplă ceva – se îmbolnăvește, are un accident sau se rănește, persoană cea mai apropiată începe să-i cânte cântecul.

Dacă pe glezna este pictată o dungă neagră, înseamnă că au născut o singură dată, dacă au două dungii, au doi sau mai mulți copii.

Una dintre cele mai vechi și neobișnuite tradiții ale civilizației occidentale pe care Himba le respectă până în zilele noastre este legată de regula conform căreia fiecare oaspete care calcă pragul casei unui bărbat poate face sex cu gazdă.

Un alt obicei ciudat este interzicerea spălatului cu apă. În loc să facă baie în apă, femeile fac așa-numitele. „Baie parfumată”, frecându-ți pielea întregului corp cu o rășină parfumată,

Trăind izolat, acest trib, nu de foarte mult timp a deschis posibilitatea turiștilor de a-și vizita obiceiurile și cultura. Din cauza necesității de bani care sunt plățiți de vizitatori care ajută la menținerea triburilor și tradițiilor lor vii. În prezent, aproximativ 50 000 de himba trăiesc în Namibia. Deși există multe sate mici Himba în toată regiunea Kunene, doar câteva dintre ele își păstrează stilul de viață tradițional. Tradus liber din limba Otjiherero, cuvântul Himba înseamnă cerșetor.

6.- INSTRUMENTE TIPICE DIN AFRICA

Mariela Carril 02/08/2022

Dacă nu cunoașteți Africa sau nu sunteți conștient de bogăția culturală și muzicală a acestui continent, puteți crede că africanii cântă doar la tobe. Nu este așa! Aici nu sunt doar instrumente de percuție, ci și de suflat, coarde și o varietate complexă capabilă să genereze sunete frumoase și de neuitat. Să descoperim astăzi în Actualidad Viajes, instrumente tipice din Africa.

Muzica Africii

Când se face istoriografia muzicală pe acest continent străvechi, se descoperă că trebuie să te întorci în timp. Așa se descoperă minunile. De exemplu, în secolul al V-lea î.Hr., Hanno Cartaginezul a fost aici, făcând o scurtă vizită pe coasta de vest, într-una dintre expedițiile sale navale, și a remarcat existența instrumentelor de suflat, precum și a instrumentelor de

percuție. El relatează că a auzit sunete de flaut, chimvale și violet de tobe.

Dar adevărul este că, pe lângă aceste tipuri de instrumente muzicale, se remarcă și navigator și explorator a existat și încă există o varietate de instrumente cu coarde variind de la lucruri simple la soiuri de harpe, lire și citere. În plus, fiecare societate tinde să se specializeze în anumite instrumente specifice și acest lucru variază de la o regiune la alta. chiar, în secolul al XX-lea hibridii au apărut din influența exteriorului. Acesta este cazul *segankuru* și *ramkie* (cordofoane), din sudul Africii; sau *malipenga* din Tanzania și Malawi. Trebuie avut în vedere că instrumentele muzicale din aceste societăți au mai multe roluri.

Unele se concentrează doar pe viața religioasă sau pe anumite ritualuri culturale sau sociale, altele au limitat utilizarea anumitor persoane de un anumit sex și vârstă sau statut social.

De exemplu, în tribul Xhosa, doar fetele cântă la harpa evreiască, o versiune importată a harpei orale clasice pe care au

folosit-o întotdeauna. Apoi, instrumentele muzicale aici sunt folosite și în afara solemnului, pentru a ușura adunările sociale și pentru a însoți un dans, de exemplu, însoțind vitele la pășunat, transmitând mesaje sau, împreună, cu trâmbițe, pentru a ține discursuri, sau singur, pentru a însoți un cântec.

Să vedem acum ce fel de instrumente africane există.

Idiofoane Instrumentele idiofon sunt acelea care au propriul lor sunet pentru că își folosesc corpul ca materie rezonatoare.

Sunt instrumente de percuție și produc sunet în primul rând prin vibrația corpului lor, fără aer, coarde sau membrane. Putem vorbi așa despre **tobe canelate**.

Sunt de obicei din bambus sau lemn, goale, la care s-au făcut diverse fante astfel încât să sune la lovit. Acest tip de instrument este ușor de cântat și de construit. Una dintre cele mai vechi este *Gankokij*, un clopot de fier, clopot dublu, cântat de poporul Ewe din Ghana, care face parte din scheletul orchestral din Togo, Ghana și Benin, de exemplu.

Unele se concentrează doar pe viața religioasă sau pe anumite ritualuri culturale sau sociale, altele au limitat utilizarea anumitor persoane de un anumit sex și vârstă sau statut social.

Las maracas și zdrăngătoare Sunt utilizate pe scară largă pe tot continentul și vin în toate dimensiunile și formele, materialele, naturale, artificiale, din piele, fructe, nuci de cocos, conserve etc. Umplutura poate fi orice, de la pietre la semințe. La rândul lor, se folosesc cu mâinile sau, dacă au altă formă, se pot purta pe glezne, încheieturi, cap...

În cele din urmă, există instrumente melodice idiofon, cum ar fi xilofone și lamelofone. Lamelele sunt instrumente muzicale cu o placă lungă și subțire fixată doar la un capăt. Când interpretul atinge capătul liber și alunecă un deget peste placa, din metal sau bambus, acesta vibrează. În cazul Africii vorbim despre instrumente precum *sanza*, *harpa evreiască*, *mbira* sau *kalimba*.

O mbira simplă poate avea între șase și opt taste, dar există unele cu 36. De obicei sunt jucate de bărbați și copii, dar de ceva timp sunt mai multe femei. Mbira Dzavadzimu, „vocea strămoșilor”, are multe tonuri posibile, între 22 și 28 dacă este

din metal. Dacă vorbim despre xilofone, atunci există *amadinda*, *baanul*, *balafonul* și *marimba*.

Xilofonele au în general forma unei cutii cu chei montate pe un cadru de lemn și rezonatoare dedesubt. Sunt foarte vechi pe continent și sunt adesea priviți ca o imitație muzicală a limbajului. În Guinea, o comoară națională este Sosso bala. L-au putut aduce din Franța abia în 2002 și are 800 de ani. În Burkina Faso există Gyl, jucat doar de bărbați, aspiră la comunicarea cu strămoșii triburilor Lobi și Degara.

cordofoane

Cordofoanele sunt instrumente cu coarde: vorbim de harpe, lire, citare, lăute, vioară, arcuri muzicale... Acestea din urmă se cântă mai ales în sudul Africii și includ arcuri la sol, îndreptate spre podea, arcuri la gură și arcuri de rezonanță.

În Africa de Vest, în special în Mali, există multe dintre aceste harpe și lăute, dar cea mai populară este *Kora*. Koras tradiționale au 21 de șiruri, 11 în dreapta și 11 în stânga. Se

cântă cu corzile sus. La rândul lor, citarele sunt poziționate orizontal.

Numărul de coarde dintr-o harpă variază de la 3 la 4, este cazul lui Bolon sau Molo, deși există unele cu 7 sau 8. Unele sunete seamănă cu sunetele basului, altele sună mai mult ca o chitară clasică și altora le place bine harpele. Pot fi solo sau într-o orchestră.

Adevărul este că Harpele sau kundis sunt unul dintre cele mai populare instrumente cu coarde din Africa și mai ales se găsesc în sudul continentului. Sunt instrumente pașnice, liniștite, care sunt folosite în general pentru a însoți un cântăreț sau un poet.

aerofoane

Sunt instrumente de aer iar printre ei avem și **flaute, țevi, trâmbițe, cornuri și fluierători**. La acest tip de instrumente, vibrația aerului produce un sunet ascuțit, ca o sirenă. Sunt prezenți în multe țări de pe continent și apar la dansuri de tot felul.

Fluieratoarele sunt făcute din stuf sau, în zilele noastre, din metal. **Flautele** tradiționale sunt făcute din bambus sau trestie. În țări precum Burkina Faso, Sudan, Uganda sau Ciad, se formează grupuri de o sută de flautiști cu

ocazii speciale. Fiecare cântă o singură notă, iar cooperarea grupului este esențială pentru un rezultat bun.

Ce maiestrie! **coarnele** sunt de obicei făcute din coarnele de vacă, fildeș sau animale sălbatice. Sunt folosite pentru a transmite mesaje, a anunța sosiri sau pur și simplu ca

instrument muzical. În general, le vedem în țări precum Coasta de Fildeș și împrejurimi.

Membranephones

Sunt instrumente care au o membrană care la lovire generează sunetul. Evident, sunt sinonime cu Africa. Ele apar în general în trei forme: **ceainic, ceașcă și clepsidră.**

Tobele africane au o mare semnificație istorică și culturală, sunt cântate la evenimente sociale, ceremonii de naștere, deces și căsătorie. Ele sunt folosite în război, sunt folosite pentru comunicare și sunt foarte semnificative pentru comunitate.

La tobe se cântă cu mâinile, cu un băț sau cu oase. Suprafața pielii (de la antilopă, oaie, capră sau vacă, uneori zebură sau reptilă), poate fi aspră și poate crea sunete mai blânde, iar uneori tobele au atașate

margele metalice sau semințe și astfel sunetele sunt mai blânde. Pot avea sau nu mânere.

Percuție

Ele sunt instrumentele care produce sunet atunci când este lovit, răzuit, scuturat de un obiect sau de o parte a corpului. În cazul Africii, avem că acest tip de instrument formează o parte importantă a spiritului african.

Spectacolele trupei de percuție sunt întotdeauna zgomotoase, dinamice, vesele. În acest grup putem numi bastonul de ploaie african. Și numim doar câteva instrumente

tipice din Africa. Sunt multe altele, iar universul muzicii tradiționale africane este imens.

7.- GRUPURI ABORIGENE DIN AFRICA

Pigmei din Africa

Din punct de vedere istoric, continentul african a ajuns să dea viață umană restului, făcând acest lucru în cadrul unui proces de migrație care a durat de milenii pentru a ajunge la nivelul așa cum îl cunoaștem astăzi. În ciuda acestui fapt, putem vorbi în continuare despre grupuri **aborigenii africani** care au durat în aceste țări încă din vremuri foarte îndepărtate, fiind scopul nostru cu această ocazie de a cunoaște câteva dintre aceste grupuri.

În acest fel va trebui întotdeauna să vorbim întotdeauna despre prezența **pigmeilor**, care, la rândul lor, ajung să fie considerați și primii coloniști. Una dintre cele mai mari particularități ale lor este că au o dimensiune care, de obicei, nu atinge un metru și jumătate, în afară de aceasta, trebuie remarcat faptul că sunt de obicei situați în regiunile junglei.

În plus, găsim și ca alt grup important **bușmani** ai deșertului Kalahari, care, potrivit istoricilor și arheologilor, importanța lor constă în faptul că sunt foarte asemănători în genetică cu primii imigranți africani.